ISTORIA SФѪNTЪ

ЕЛЕМЕNТАRЪ.

Saȣ

ПРЕСКȢРТАРЕ DЕ ТЕСТАМЕNТȢЛ ВЕКІȢ ШІ NОȢ;

ţiпърiтъ dȣпъ пȣнереа ла кале а Ч. Ефорiї а школелор Naцioнале.

БȢКȢРЕШТІ,

În Тiпоgрафiа Колеџiȣлȣi Naцioналȣ

1852.

ПАРТЕА I.

ТЕСТАМЕNТȢЛ ВЕКІȢ.

Ѫ. Че se ѫцелеџе прin zічереа лȣme?

Р. Прin zічереа лȣme se ѫцелеџе Черȣл, пъмѫntȣл шi toate кѫte se копрind ѫntрѫnseле.

Ѫ. Чine a zidit лȣmea ачеаsta?

Р. Лȣmea ачеаsta о zidi Dȣmnezeȣ din nimiка нȣmai кȣ пȣtереа воеі sале.

Ѫ. Ѫn кѫte zіле a zidit Dȣmnezeȣ лȣmea?

Р. Кȣ toate къ Dȣmnezeȣ пȣtea sъ zideaskъ лȣmea нȣmai ѫntр'о кліпъ, dap 'i а плъкȣt sъ о факъ ѫn шase zіле. Ѫn фіе-каре zi zічеа sъ se факъ чева, шi se фъчеа. Ѫn zioa din tѫiȣ а фъкȣt Dȣmnezeȣ лȣmina; a doa zi a фъкȣt фірmamentȣл saȣ черȣл че este d'asȣпра пъмѫntȣлȣi; а treea zi а desпърџit пъмѫntȣл чел ȣskat de кътре ape, шi а порȣнчit пъмѫntȣлȣі sъ skoaцъ tot фелȣл de іарбъ вerde, de копачі шi помі роditорі; ѫn zioa a патра а фъкȣt soареле, лȣna шi stелеле; a чinчеа zi a фъкȣt паserіле че sboаръ ѫn аер шi пещіі din ape; a шeasea zi а фъкȣt

toate doбitoaчese de пре пъмꙟnt, ші maї пе ꙋр-
mъ a фъкꙋt пе om; a шaпtea zi ꙟnчetъ Dꙋm-
nezeꙋ de a maї zidi ші se odixni de лꙋкрꙋріле
sале.

Ꙟ. Кꙟnd ші кꙋm a фъкꙋt Dꙋmnezeꙋ пе om?

Р. Dꙋпъ че isпръві Dꙋmnezeꙋ кꙋ zidiрea челор лал-
te фъпtꙋрї, лꙋъ църъnъ din пъмꙟnt, ші dintр'a-
чeasta фъкꙋ пе om, кърꙋia ꙟї ꙟnsꙋфлъ dꙋх de
віацъ.

Ꙟ. Кꙋm s'a nꙋmit omꙋл чел din tꙟiꙋ?

Р. Omꙋл чел din tꙟiꙋ, пе каре Dꙋmnezeꙋ ꙟл фъкꙋ
dꙋпъ кipꙋл ші asemънаpea sa, se nꙋmi Adam.

Ꙟ. Nꙋmaї пе Adam sinгꙋр a фъкꙋt Dꙋmnezeꙋ?

Р. Възꙟnd Dꙋmnezeꙋ къ nꙋ este біne sъ фie Adam
sinгꙋр, ꙟл adoрmi ші кꙟnd doрmea ел ꙟї лꙋъ o
коastъ din каре фъкꙋ пе Ева, ші o dꙋse ла А-
dam ка sъ'ї фie soцie, фiind ꙟmпрежꙋрꙋл лꙋї
d'a пꙋрꙋрea.

Ꙟ. Кꙋm a біnекꙋвꙟntat Dꙋmnezeꙋ пе Adam ші Ева
dꙋпъ че 'ї a фъкꙋt?

Р. Isпръвind Dꙋmnezeꙋ кꙋ фачерea omꙋлꙋї, adiкъ
кꙋ фачерea лꙋї Adam ші a Еві, ꙟї біnекꙋвꙟntъ
zікꙟnd: «крещецї ші въ ꙟmmꙋлцiцї, ꙋmплецї
пъмꙟntꙋл ші stъпꙟniцї'л кꙋ toate челе че sꙟnt
пе dꙟnsꙋл.

Ꙟ. Ꙟn че stаре se афла Adam ші Ева dintрꙋntꙟiꙋ?

Р. Adam ші Ева se афла dintрꙋntꙟiꙋ ꙟn stаrea ne-
віnовъцieї, ші кꙋ ачeasta se asemъna лꙋї Dꙋm-
nezeꙋ. Nꙋ щia че este пъкatꙋл ші ера dрепцї
ші sфiнцї: пе лꙟнгъ ачeasta ера ші nemꙋрitoрї.
Nꙋ кꙋпощea че este боала, лipsa, nевоea ші nе-

казꙋл. Ꙟn stapea невinовъцieї нꙋ авеа tребꙋinцъ
нiчї de хaine, чi ꙋмблa голї шi desпоецї. De
фiаpъле челе сълбatiче ꙟнкъ n'авеа а se teme,
пentpꙋ къ ачеstea tребꙋia съ фie сꙋпꙋсе омꙋлꙋї.

Ꙟ. Ꙋnde a ашезat Dꙋmnezeꙋ пе adam шi Ева дꙋпъ
че 'ї а фъкꙋt?

Р. Ꙟn пapadis саꙋ ꙟn paiꙋ, че ера о гpъdinъ съdi-
tъ de Dꙋmnezeꙋ, ꙟмфpꙋмꙋсецatъ шi ꙟмпodoбi-
tъ кꙋ tot фелꙋл de копачї шi de nomї podito-
pї. Ꙟn лъꙋntpꙋл paiꙋлꙋї isвopa шi 4 рꙟꙋpї ка-
pe ꙋda гpъdina, шi але къpopa нꙋme sꙟnt: Фi-
son, Геon, Тiгpꙋл шi Еꙋфpatꙋл.

Ꙟ. Че порꙋнкъ a dat Dꙋmnezeꙋ лꙋї Adam шi Еві
кꙟnd 'i а бъгat ꙟn paiꙋ?

Р. Кꙟnd а бъгat Dꙋmnezeꙋ пе Adam шi пе Ева ꙟn
paiꙋ, ле а dat вое съ мънꙟнче din тoцї nomiї
paiꙋлꙋї, нꙋmaї din помꙋл кꙋноштinцеї бiнелꙋї шi
ал ръꙋлꙋї съ нꙋ мънꙟнче, къчї ꙟн чеаs че вор
мꙟнка кꙋ moapte вор мꙋpi.

Ꙟ. Аскꙋлtata'ꙋ oaшenії чеї din тꙟiꙋ de порꙋнка лꙋї
Dꙋmnezeꙋ?

Р. Ба нꙋ; къчї diaволꙋл nismꙋind феpiчipea лор de
каpe se бꙋкꙋра, шi лꙋꙟnd фiгꙋpъ de шарпе, s'а
апропiat de Ева шi черкъ съ о амъцеаskъ ка съ
мънꙟнче din помꙋл ачел опpit zікꙟndꙋ'ї; къ
Dꙋmnezeꙋ пentpꙋ ачееа 'ї а опpit съ нꙋ мънꙟн-
че din помꙋл кꙋноштinцеї, къчї мꙟнкꙟnd кꙋ-
noskꙋ шi еї бiнеле шi ръꙋл шi sꙟnt asemenea
лꙋї Dꙋmnezeꙋ. Ева кpezꙋ se ꙟншелъ шi мꙟнкъ.
фъкꙋ шi пе бърбatꙋл съꙋ Adam съ мънꙟнче
Atꙋnчї ꙟнграбъ amꙟndoї se възꙋpъ голї, кꙋno-

sкȣръ къ а грешit, кълкꙟnd порȣнка лȣĭ Dȣmnezeŭ, шi se dȣseръ sъ se askȣnzъ.

Ꙟ. Кȣm а nedensit Dȣmnezeŭ грешала neaskȣлtърiĭ челор din тꙟiŭ oamenĭ?

Р. Dȣпъ че аŭ пъкътȣit Adam шi Ева, вiind Dȣmnezeŭ ла dꙟnшiĭ ка шi maĭ nainte, stpiгъ npin paiŭ: «Adame ȣnde ешĭ!» Dȣпъ че se ꙟnфъцiшъ Adam, ꙟл mȣstpъ Dȣmnezeŭ de че а шꙟnкat din помȣл ачел опpit; ел ръsпȣnse къ Ева 'л а ꙟnшелat. Ꙟnвinoвъцind dȣпъ ачееа пе Ева, еа se кȣръцi пе шарпе, ziкꙟnd къ ел аŭ ꙟnшелаto. Atȣnчĭ Dȣmnezeŭ влestemъ пе Adam, ка de ачi ꙟnainte nȣmaĭ ꙟntpȣ sȣdoapea фецii sале sъ 'шĭ кꙟщiџе храпа sa; пе Ева о влеstemъ ка ꙟntpȣ dȣpepĭ sъ naskъ фiĭ, шi opĭ кꙟцĭ se вор наще din еа sъ фie sȣпȣшĭ mopцiĭ; iap пе шарпе ꙟл влеstemъ ка sъ se тꙟpaskъ ꙟn вечĭ пе пъmꙟnt, шi sъmꙟnца mȣepiĭ sъ'ĭ sdpoвeaskъ капȣл. Dȣmnezeŭ dȣпъ ачееа гoni пе Adam шi пе Ева din paiŭ, шi ла ȣша paiȣлȣĭ пȣse ȣn Херȣвim кȣ saвie de фок, ка sъ'ĭ опpeaskъ sъ nȣ intpe шi sъ шъпꙟnче din помȣл вieцiĭ кapе asemenea ера ꙟn paiŭ.

Ꙟ. Че ȣpmъpĭ а авȣt грешала лȣĭ Adam пentpȣ neamȣл omenesк?

Р. Грешала лȣĭ Adam а авȣt niщe ȣpmъpĭ ꙟnфpiкoшate пentpȣ tot neamȣл omenesк; къчĭ npintpꙟnsȣл intpꙟnd пъкatȣл ꙟn лȣme, nȣ sа пефepiчit nȣmaĭ ел sinгȣp чi тоцĭ кꙟцĭ se тpar dintpꙟnsȣл.

Ꙟ. Кapе аŭ фost фeчiopiĭ лȣĭ Adam чеĭ din тꙟiŭ?

Р. Adam а пъsкȣt maĭ mȣлцĭ фeчiopĭ шi фete, dap

чеĭ ꙟntꙟĭȣ̆ шi maĭ mapĭ aȣ̆ фost: Kain шi A-
вел. Kain epa лȣкрътор de пъmꙟnt, iap Авел
epa пъstop de oĭ.

Ꙟ. Че жертфъ aȣ̆ adȣs лȣĭ Dȣmnezeȣ̆ Kain шi Авел?

Р. Чеĭ doĭ феčiopĭ aĭ лȣĭ Adam adȣкꙟnd лȣĭ Dȣm-
nezeȣ̆ жертфъ, Kain a adȣs че a фost maĭ слав
ꙟn poadeлe пъmꙟntȣлȣĭ; iap Авел a adȣs лȣĭ Dȣm-
nezeȣ̆ че a фost maĭ гpas ꙟn oiлe saлe. Dȣm-
nezeȣ̆ каpe кȣnoaщe inimiлe фie-кърȣia, a пpii-
mit жертфa лȣĭ Авел, iap пе a лȣĭ Kain нȣ o a
пpiimit. Dintp'ачeastъ пpiчinъ Kain se ȣmплȣ
de nismъ asȣпpa фpateлȣĭ съȣ̆ Авел, шi кътȣta
пpiлеж съ'л omoape. Ꙟntp'o zi Kain кiemъ пе
фpateлe съȣ̆ Авел лa кꙟmп; акоlo кътꙟnd пpi-
чinъ de гꙟлчeavъ se sкȣлъ asȣпpa лȣĭ шi'л omopꙟ.

Ꙟ. Кȣm a пedeпsit Dȣmnezeȣ̆ пе Kain пentpȣ къ a
omopꙟt пе фpateлe съȣ̆ Авел?

Р. Dȣmnezeȣ̆ a пedeпsit пе Kain пentpȣ къ a omopꙟt
пе Авел, блestemꙟndȣ'л ка съ ȣмбле pътъчind
шi tpemȣpꙟnd, съ фȣгъ de вedepea oameniлop
шi съ нȣ'л поатъ omopꙟ niminĭ; dap se omopꙟ
maĭ пе ȣpmъ de stpъnenotȣл съȣ̆ Лamex.

Ꙟ. Че фiiȣ̆ s'a пъsкȣt лȣĭ Adam ꙟn лoкȣл лȣĭ Авел?

Р. Ꙟn лoкȣл лȣĭ Авел s'a пъsкȣt лȣĭ Adam aлt фiiȣ̆
нȣmit Sit.

Ꙟ. Кȣm se кiema oamenii чеĭ че se пъщea din Kain
шi чеĭ че se пъщea din Sit?

Р. Oamenii каpe se пъщea din Kain пentpȣ къ epa
pъĭ se кiema фii oameniлop; iap чеĭ че se пъ-
щea din Sit se нȣmea фii лȣĭ Dȣmnezeȣ̆, пentpȣ
къ epa бȣnĭ; dpenцĭ шi temъtopĭ de Dȣmnezeȣ̆:

astфeл a фost Enox, кape пentpȣ бȣnъtatea лȣĭ s'a pъпit ла чepȣ, шi Matȣsaлem кape a tpъit 900 de anĭ.

Ꙟ. Че s'a ꙟntꙟmплat dȣпъ че s'aȣ ꙟmmȣлцit oamenii пe пъmꙟnt?

Р. Ꙟmmȣлцindȣse oamenii пe пъmꙟnt sе ꙟmmȣлцipъ шi фъpъ de леџiлe лop. Dȣmnezeȣ ꙟnчепȣ a se къi къ a фъкȣt пe oamenĭ; кȣ toate ачeste ле dete o вpeme de 120 anĭ кa sъ se покъꙗskъ; dap eĭ ꙟn лoк de a фaчe ачeasta, tot maĭ mȣлt se ꙟntina ꙟn пъкate шi фъpъ de леџĭ. Atȣnчĭ a xotъpꙟt Dȣmnezeȣ кa sъ пꙗpzъ кȣ пotoп пe oamenĭ de пe фaцa пъmꙟntȣлȣĭ.

Ꙟ. Nȣ se aфлa niчĭ ȣn om бȣn шi dpeпt ꙟntpe чеĭ че epa ꙟn лȣme пe вpemea ачeea?

Р. Ꙟntpe тоцĭ oamenii че epa ꙟn лȣme пe вpemea ачeea, nȣmaĭ ȣn om anȣme Noe epa бȣn, dpeпt шi temъtop de Dȣmnezeȣ. Пe ачest om вpꙟnd Dȣmnezeȣ sъ'л mꙟntȣiaskъ; ꙟĭ пopȣnчi sъ фaкъ o кopaбie ꙟn кape sъ intpe eл, neвasta sa шi 3 фiĭ aĭ sъĭ Sim, Xam шi Iaфet кȣ neвesteлe лop; шi sъ ia шi din toate doбitoaчeлe чeлe кȣpate кꙟte 7 пepeкĭ, iap din чeлe neкȣpate кꙟte 1, шi sъ ia xpaпъ пentpȣ maĭ mȣлte ziлe.

Ꙟ. Че a ȣpmat dȣпъ че a intpat Noe ꙟn кopaбie?

Р. Dȣпъ че a intpat Noe ꙟn кopaбie кȣ чeлe че ꙟĭ пopȣnчise Dȣmnezeȣ, se ꙟnкise ȣшa кopъбiĭ пe din a фapъ, шi Dȣmnezeȣ sлoбozi o плoaie кape цinȣ 40 de ziлe шi 40 de nопцĭ. Aпa ачeasta кpeskȣ atꙟt de mȣлt, ꙟn кꙟt ꙟntpeкȣ шi пe чeлe maĭ ꙟnaлte вꙟpфȣpĭ aлe mȣnцiлop кȣ 15 коцĭ. Ꙟn

astфeʌ de кіп se ѫnneкъ ші mѕрі tot sѕфʌetѕʌ віѹ че se афʌа пе фаца пъmѫntѕʌѕі, nѕmaі Noe sкъпъ din nрeѕnъ кѕ чеʌе че ера ѫn коравіе.

Ѫ. Кѕm a mѕʌцѕmit Noe ʌѕі dѕmnezeѹ къ'ʌ a sкъnat de потоп?

Р. Dѕnъ че ѫnчetъ потопѕʌ ші se ѕскъ пъmѫntѕʌ, еші Noe кѕ toate чеʌе че фѕsese ѫn Коравіе, ші ʌѕі Dѕmnezeѹ adѕse жьрфъ de mѕʌцѕmitъ; Dѕmnezeѹ ѫі фъгъdѕі къ пѕ ва maі пierde пъmѫntѕʌ кѕ апъ.

Ѫ Че фъкѕ Noe dѕnъ потоп?

Р. Dѕnъ потоп ѫnчenѕ Noe a ʌѕкра пъmѫntѕʌ ші a sъdit ші віе. Din чеі tpeі фііі аі съі iap съ ѫmmѕʌціръ oamenii пе пъmѫnt; asemenea se ѫmmѕʌціръ ші dobitoaчеʌе. Тоці oamenii atѕnчі петречеа ʌа ѕп ʌок ші ворвеа o ʌimбъ.

Ѫ, Ѕрmашіі ʌѕі Noe че аѹ ѫntpenpins съ zideaскъ?

Р. Ка съ'ші mъpeaскъ nѕmеʌе, saѹ ка съ sкапе de se ва maі ѫntѫmпʌа вре ѕп потоп, съ апѕкаръ съ zideaскъ o чetate ші ѕп tѕpn ѫnaʌt аʌ кърѕіа вѫрф съ ажѕгъ ʌа чер.

Ѫ Кѕm a amestekat Dѕmnezeѹ ʌimбiʌе?

Р. Dѕmnezeѹ, каре tot deaѕna вѫde de nʌanѕріʌе oameniʌор чеʌор небъгъtopі de seamъ, вѫnd ка ачеі oamenі каре zidea tѕpnѕʌ съ se ѫmпръщіе ші съ ʌокѕiaскъ tot пъmѫntѕʌ, кѫnd ʌѕкра еі, ʌе amestekъ ʌimбiʌе asфеʌ, ѫn кѫt пѕ se пѕtea ѫнцеʌеце ѕniі кѕ аʌціі, ші фъръ siʌіці a ѫnчeta деʌа zidipe ші a se ѫmпръщіа пе фаца пъmѫntѕʌѕі; dap tѕpnѕʌѕі ѫі deteръ nѕmeʌe de Бабеʌ, че ва съ zікъ amestекаре, пеntpѕ adѕчерea aminte къ акоʌо s'аѹ amestekat ʌimбiʌе.

Ɨ. Kɨnd s'aŭ ɨmпръщiat oameniĭ пe фаца пъмɨнтȣлȣĭ, ръmas'aȣ eĭ statopnічĭ ɨn кpedinца ȣnȣĭ Dȣmnezeŭ?

Р. Kɨnd s'aŭ ɨmпръщiat oameniĭ пe фаца пъмɨнтȣлȣĭ авеа idee de Dȣmnezeȣл чел adeвъpat; dap aчeastъ idee ɨнгpaбъ a ɨnчeпȣt a пepi, шi oameniĭ ȣitɨndȣ'шĭ de Dȣmnezeŭ, ɨшĭ фъкȣpъ idoлĭ лa кape se ɨнкina шi adȣчea жеpтфъ; шi невpɨnd съ'шĭ maĭ adȣкъ aminte de потопȣл кȣ кape Dȣmnezeŭ a пedeпsit фъpъ de леџiле oa-menілop, eĭ фъчea tot фелȣл de лȣкpъpĭ шi фапte pеле.

Ɨ. Пe чine a лъsat Dȣmnezeŭ ка съ пъstpeze adeвъpata кpedinцъ?

Р. Dȣmnezeŭ авɨnd мiлъ de omenipe, ка съ нȣ пiаpъ кȣ totȣл кȣноштinца de sine, a вpȣt ка съ фie пe пъмɨнt ȣn neam алеs, кape съ'ĭ фie кpedinчios tot deaȣna. Sпpe aчest sфɨpшit a aлеs пe Авpaam ка съ фie пъpinte aчestȣĭ neam шi мeprɨnd aколо ȣnde ɨл кiemъ Dȣmnezeŭ, пpiimi нȣme de Евpeŭ.

Ɨ. Чine a фost Авpaam, шi че фiȣ̆ i s'a нъsкȣt?

Р. Авpaam epa ȣn om бȣn, блɨnd, dpeпt, кpedinчios, шi аsкȣлtъtop de Dȣmnezeŭ. Фiind къ ел epa мȣлt iȣбitop de stpeinĭ, шi пe кɨцĭ кълъtopĭ вedea пe тоцĭ ɨĭ авътea лa sine шi'ĭ osпъta, o datъ венipъ шi tpeĭ ɨнџepĭ кape фъгъdȣipъ лȣĭ Авpaam къ Sapa невasta sa, кȣ toate къ este steapпъ шi вътpɨнъ de 90 de anĭ, ва наште фiȣ̆, кape ɨntp'adeвъp se шi нъsкȣ шi i se пȣse нȣмеле Isaaк.

Ѫ. Каре четъцї dѕпе времеа лѕї Авраат аѕ tрас тѫніа лѕї Dѕтнеzеѕ асѕпра лор?

Р. Ѫntре четъціле че se афла пе времеа лѕї Авраат Sodoma, Гомора ші алте треї четъцї, кѕ фъръ de леціле лор тѫніаръ пе Dѕтнеzеѕ ѫntр'атѫt, ѫн кѫt хотърѫ ка sъ ле пръпъdеаskъ кѕ totѕл.

Ѫ. Ѫн Sodoma афлатѕsа вре ѕн ом бѕн, ші кѕм а skъпат?

Р. Ѫн Sodoma нѕ ѐра нічї ѕн ом бѕн, афаръ de Лот непотѕл лѕї Авраат. Dѕтнеzеѕ врѫнd sъ skапе пе ачеst Лот, трімisе doї ѫнцерї ла dѫнsѕл ка sъ'шї иа tot че авеа ші sъ фѕгъ din четатеа ачееа, пентрѕ къ Dѕтнеzеѕ вреа sъ о пръпъdеаskъ.

Ѫ. Кѕм а pedепsit Dѕтнеzеѕ пелецюіріле Sodomiї, Гоморіï ші але челор-лалте четъцї?

Р. D'абіа а апѕкат Лот sъ еаsъ din четате кѕ невастa ші кѕ dоъ фете але sале din преѕнъ кѕ tot че авеа, ші нѕтаї de кѫt а ѫнчепѕt а плоа din чер фок ші піатръ пѕчіоаsъ, ші s'аѕ пръпъdit Sodoma ші Гомора ші челе треї четъцї. Ѫнцеріï ачеї doї порѕнчіръ лѕї Лот ші ла аї sъї ка sъ нѕ se ѕite ѫndъръt; dар невастa sa фіінd къ н'а пѕtѕt ръбdа, s'а фъкѕt Stѫлп de sаре.

Ѫ. Че фъгъдѕінцъ а dat Dѕтнеzеѕ лѕї Авраат?

Р. Dѕтнеzеѕ кѫнd а алеsѕ пе Авраат ка sъ фіе пъріnte нородѕлѕї sъѕ чел іѕбit, 'ї а фъгъdѕit къ sътѫнца лѕї se ва ѫнтѕлцї ка нisіпѕл търіï.

Ѫ. Кѕм а іsпitit Dѕтнеzеѕ крedінца лѕї Авраат?

Р. Кѕ тоате къ Авраат н'авеа алт фіѕ ал sъѕ de кѫt пе Іsаак; dар Dѕтнеzеѕ врѫнd sъ 'ї черче крedінца черѕ dела dѫнsѕл ка sъ 'ї жертфеаskъ

пе фіȣл sъȣ̆ Isaak. Авраам нȣ se ꙟndoi nimik, чi аръtѫndȣse askȣлtъtор, лȣъ пе фіȣл sъȣ̆ Isaak din преȣнъ кȣ о sлȣгъ шi se sȣi ꙟntр'ȣn мȣnte. Аколо клъdind алtap шi гръмъdind лемне, пȣse пе фіȣл sъȣ̆ Isaak пеste dѫnseле. Акȣm нȣ маĭ ръмase алt чева а фаче, de кѫt sъ ia кȣцitȣл шi sъ ꙟnжȣnге пе Isaak. Токмаĭ кѫnd pidikъ Авраам мѫna кȣ кȣцitȣл sъ пътрȣнзъ пе фіiȣл sъȣ̆, ꙟнцерȣл domnȣлȣĭ ꙟл stpiгъ, ꙟл опpi, шi ꙟĭ sпȣse къ Dȣmnezeȣ̆ а npiimit кpedinцa лȣĭ, шi ꙟn локȣл фіȣлȣĭ sъȣ̆ Isaak ꙟĭ аръtъ ȣn бербече ꙟnкȣркаt кȣ коарнеле ꙟntр'о tȣфъ, пе каре sъ'л adȣкъ жертфъ лȣĭ Dȣmnezeȣ̆.

Î. пе чine а авȣt Isaak мȣере, шi кȣm а tpъit ел?

Р. Îнкъ tpъind Авраам npin sлȣга sa adȣse de невastъ лȣĭ isaak пе Ревека sopa лȣĭ Лаван din Mesonotamia. Isaak кълкъ ꙟn ȣрмеле tatълȣĭ sъȣ̆ Авраам, шi фȣ шi ел om бȣн, dpent плъкȣt лȣĭ Dȣmnezeȣ̆.

Î. Кѫцĭ фечiорĭ se нъskȣръ лȣĭ Isaak, шi че s'а ꙟntѫмплаt ꙟntpe dѫnшiĭ?

Р. Лȣĭ Isaak i se нъskȣръ doĭ фечiорĭ цеmenĭ: Isaв шi Iаков. Isaak iȣбеа пе Isaв, iap Ревека iȣбеа маĭ мȣлt пе Iаков. Ачеsta ꙟn doȣъ pѫndȣрĭ а ꙟnшелаt пе фраtеле sъȣ̆ Isaв: о datъ а кȣмпъраt dела dѫnsȣл чinstea нащерiĭ din tѫiȣ̆ кȣ о фiертȣръ de лinte, шi de алtъ datъ npin мiжлочiреа мȣмеĭ sале Ревека а npiimit dела tatъл sъȣ̆ Isaak благоsловеnia чеа din tѫiȣ̆. Isaв npinzѫnd пismъ asȣпра фраtелȣ sъȣ̆

Іаков, ачеsta, a фȣцit ла ȣпкiȣл съȣ̆ Лаван ɨn Mesoпotamia.

Ɨ. Че vedenie s'a аpътat лȣ̆ Іаков ɨn dpȣmȣл съȣ̆ кътpе Mesoпotamia?

Р. Іаков obosit фiind de osteneaлa dpȣmȣлȣ̆, se кȣлкъ шi adopmind въzȣ ɨn vis o sкаpъ ал къpȣia въпъtɨiȣ̆ ажȣnцеа ла чеp, шi ɨnцеpiĭ лȣ̆ Dȣmnezeȣ̆ se sȣia шi se погоpа пе dɨnsa.

Ɨ. Че фъкȣ Іаков ла ȣпкiȣл съȣ̆ Лаван?

Р. Ажȣпгɨnd Іаков ɨn Mesoпotamiea ла Лаван ȣпкiȣл съȣ̆ ɨĭ влȣжi паĭ-sпpe-zече anĭ пentpȣ doъ фete але saле Лiа шi Рахiл, пе каpе amɨndoъ ле лȣъ Іаков de neveste але saле, шi каpе пъsкȣpъ лȣ̆ Іаков doĭ-sпpe-zече фечiopĭ але къpopа пȣme sɨnt: Рȣвim, Simion, Левi, Іȣda, Isaхap, Zaвȣлon, Dan, Neфtaлim, Гad, Asip, Іosiф шi Beniamin.

Ɨ. Ȣnde a фȣцit Іаков deла ȣпкiȣл съȣ̆?

Р. Dȣпъ ɨmплinipea aniлop de sлȣжвъ фȣцi Іаков din пpеȣпъ кȣ neveste ле шi копiĭ sъĭ, шi veni ɨn пътɨntȣл ȣnde a локȣit tatъл съȣ̆. Пе dpȣm лȣпtɨndȣse Іаков кȣ Dȣmnezeȣ̆ de seapa пɨnъ dimineaцa, пpiimi пȣme de Ispaiл, шi чеĭ doĭ-sпpe-zече фiĭ aĭ съĭ ɨnteмеiаpъ челе doъ-sпpe-zече seminцiĭ але лȣĭ Ispaiл saȣ̆ але nopodȣлȣĭ челȣĭ алеs de Dȣmnezeȣ̆, шi каpiĭ se ziseръ шi Евpеĭ dȣпъ пȣмеле че ɨл avea Авраам stpъmoшȣл лop.

Ɨ. Кȣ че se ɨndeлetniчiръ фечiopiĭ лȣĭ Іаков?

Р. Фечiopiĭ лȣĭ Іаков se ɨndeлetniчiръ кȣ екопоmiea dobitoaчелоp, dȣпъ кȣm аȣ̆ фъкȣt шi stpъmoшȣл лop Авраам шi moшȣл лop Isaак.

Ꙟ. Пе каре din феҹiорiї sъї iѹбеа Iаков maї mѹлt?

Р. Dintre тоцї феҹiорiї sъї Iаков iѹбеа maї mѹлt пе Iosiф, пентрѹ къ ера istец шi кѹ minte.

Ꙟ. Ҹе фъкѹръ феҹiорiї лѹї Iаков кѹ фрателе лор Iosiф?

Р. Iosiф вiсѫnd o datъ нiще вise, шi спѹindѹле tatълѹї sъѹ ѫnaintea фрацiлор sъї, аҹеstia ле тълкѹiръ ка кѹm ел s'ар фаҹе o datъ om маре шi 'iар stъпѫni пе dѫnшiї. Din прiҹiна аҹеstор вise eї прinserъ o ѹръ nestinsъ asѹпра фрателѹї лор Iosiф. Тrimeцѫnd o datъ Iаков пе Iosiф кѹ бѹкаte ла фрацiї sъї, ѹnde ѫшї пъщеа tѹрмеле лор, аҹеща кѹm ѫл възѹръ, ѫл прinserъ шi врѹръ sъ'л omoаре; dар Рѹвim фрателе ҹел maї маре ѫї sфъtѹiръ sъ'л арѹнҹе ѫntр'o гроапъ, авѫnd de гѫnd ка noаптеа sъ'ї dea drѹmѹл ла tatъл sъѹ. Ꙟntр'аҹееа ѫntѫmплѫndѹse ка sъ treакъ пе аколо кътре Еџiпt нiще негѹцъторї Ismaiлtenї, sкоаserъ пе Iosiф din гроапъ шi'л вѫndѹръ аҹеstор негѹцъторї; шi ка sъ ѫнкрedinцеze пе tatъл лор Iаков къ пе Iosiф л'а mѫнкаt o фiаръ sълбатiкъ, ѹnserъ хаiна лѹї кѹ sѫnџе de капръ шi o trimiserъ ла tatъл лор, каре фѹ nemѫнгѫiаt пентрѹ ѫntѫmплареа фiѹлѹї sъѹ Iosiф. Негѹцъторiї Ismaiлtenї dѹserъ пе Iosiф ла Еџiпt, шi'л вѫndѹръ лѹї Пentефрi, каре ера ѹнѹл din боерiї ѫmпъратѹлѹї Фараон.

Ꙟ. Ҹе s'a ѫntѫmплаt лѹї Iosiф ѫn Еџiпt?

Р. Фiind къ Dѹmnezeѹ ера кѹ Iosiф, ел а афлаt хар ѫnaintea лѹї Пentефрi, шi аҹеsta авѹ atѫta ѫнкредinцаре ѫn Iosiф, ѫn кѫt ѫл пѹse maї ma

ре песte toatъ каsa sa. Nеваsta ʌȣĭ Пеntе-
фрі ɪndръцindȣse ɪn Iosiф, пеntрȣ къ ера кȣ-
раţ шi фрȣmos, maĭ de mȣʌte орĭ а врȣt съ'ʌ
атъцеаskъ ка съ пъкътȣеаskъ кȣ dɪnsa; dар
Iosiф temɪndȣse de Dȣmnezeȣ̆, n'a врȣt nічĭ de
кȣm. Nеваsta ʌȣĭ Пеntефрі възɪndȣse ɪnшеʌа-
тъ ɪn патіma sa, пріnse пismъ asȣпра ʌȣĭ Io-
siф, шi'ʌ пɪрɪ ʌа бърбатȣʌ съȣ̆, ка кȣm еʌ ар
фі врȣt съ о печinsteaskъ фъкɪndȣ'ĭ siʌъ. Пеn-
teфрі nemaĭ черчетɪnd прічina, крезȣ пе nе-
ваsta sa, шi пе Iosiф ɪʌ бъгъ ɪn temniцъ; dар
Dȣmnezeȣ̆ каре nȣ se dепърta de Iosiф, nȣ ʌ'a
ʌъsat mȣʌtъ време, ка съ se пеdепseaskъ ачі.
Еʌ а афʌаt miʌъ шi хар шi ɪnaintea temnіче-
рȣʌȣĭ, шi ера траktat de dɪnsȣʌ кȣ бʌɪndeцe.
Чine maĭ ера кȣ Iosiф ɪn temniцъ?
Ɪn temniцъ ȣnde ера Iosiф se афʌа шi doĭ бо-
ерĭ d'aĭ ɪmпъратȣʌȣĭ Фараоn. Ɪntр'о diminea-
цъ intрɪnd Iosiф ʌа dɪnшiĭ, ɪĭ възȣ mɪхniцĭ
din прічina ȣпор вise; Iosiф ʌе tɪʌкȣi visеʌе
ʌор, кȣm къ ȣnȣʌ se ва оmорɪ, iар аʌtȣʌ se
ва рidiка iар ʌа чinstea sa чеа din tɪiȣ̆, кърȣia
ɪi zise Iosiф, ка афʌɪndȣse ɪntрȣ ферічiре съ nȣ
'шĭ ȣite de dɪnsȣʌ. Visеʌе ачеʌеа s'aȣ̆ isбɪndit
ɪntокmaĭ dȣпъ tɪʌкȣʌ ʌȣĭ Iosiф; dар боерȣʌ
ачеʌа каре iаръ шĭ ɪшĭ doбɪndi чinstea чеа din
tɪiȣ̆, ɪшi ȣitъ de Iosiф, шi еʌ ръmase tot ɪn
temniцъ.
Че а visat Фараоn ɪmпъратȣʌ Еџintȣʌȣĭ шi чine
'a tɪʌкȣit visеʌе?
Фараоn ɪmпъратȣʌ Еџintȣʌȣĭ ɪnкъ visъ doъ vi-
se, adiкъ: а възȣt къ шапte ваčĭ sʌабе аȣ̆ ɪn-

rіџіt шапте вачї грасе, ші къ шапте spiче de
гръȣ seчї аȣ ꙟпrіџіt шапте spiче плiне. Непȣ-
тꙟnd nimini din ꙟnцелепцiї Еџiпetȣлȣї съ тꙟл-
кȣiaskъ ачeste вise, боерȣл ал кърȣiа вis ꙟл
тꙟлкȣise Iosiф, ꙟn temniцъ, ꙟшї adȣse aminte
de Iosiф, ші spȣse ꙟмпъратȣлȣї пentrȣ dꙟnsȣл.
Атȣнчї Iosiф фȣ skos din temniцъ ші фȣ adȣs
ꙟnaintea лȣї Фараоn, каре dȣпъ че ꙟшї spȣse
вiселе, Iosiф ле тꙟлкȣi: къ челе шапте вачї
грасе ші челе шапте spiче плiне ꙟnsemneazъ
шапте anї de ꙟмбiлшȣгаре de toate poadeле пъ-
мꙟntȣлȣї; iap челе шапте вачї slaбe ші челе
шапте spiче seчї ꙟnsemneazъ къ, dȣпъ treче-
pea ачелор шапте anї de ꙟмбiлшȣгаре, вор ȣр-
ma шапте anї de фoamete, ꙟn каре пȣ ва кре-
ще nimiк, ші вор мȣрi тоцї чеї че н'аȣ фъкȣт
ꙟпгрiжiре.

Ꙟ. Кȣм a ръсплътit Фараоn лȣї Iosiф тꙟлкȣiрea вi-
селор?

Р. Фараоn бȣкȣрꙟndȣse фоарте пentrȣ deslегареа
вiселор sale, ꙟnълцъ пе Iosiф ла мърiре; ꙟл
ꙟnsърчinъ кȣ фачереа de magazii ші кȣ strꙟn-
sȣра de бȣкате ꙟntр'ачеї шапте anї de ꙟnбiлшȣ-
гаре, spre a пȣtea ꙟntꙟmpina ачеї шапте anї de
фoamete, ші кȣ ȣn кȣвꙟnt ꙟл фъкȣ ал doiлea
dȣпъ sine. Ꙟn astфeл de кiп Iosiф, пentrȣ te-
мереа sa de Dȣmnezeȣ, фȣ пъзit, ші din ne-
порочiре фȣ ꙟnълцат ла slaвъ ꙟn tot пъмꙟntȣл
Еџiпetȣлȣї.

Ꙟ. Че a ȣрмат dȣпъ trечереа челор шапте anї de
ꙟмбiлшȣгаре?

Р. Dȣпъ че аȣ trекȣт чеї шапте anї de ꙟnбiлшȣ-

гаре, ꙟn каре se фъкȣръ бȣкate пeste tot пъmꙟntȣл, ȣрmаръ чеĭ шаnte anĭ de фoamete, шi nікъірĭ nȣ se фъкȣse ꙟnгрiжiре, de кꙟt ꙟn Егіпet sȣбt кꙟрmȣiрea лȣĭ Iosiф. Фoametea a ꙟnчепȣt a se ꙟntinde претȣtindenea, шi ажȣnse шi пꙟnъ ла фii лȣĭ Isраiл ȣnde ꙟшĭ пъщеа doбitoaчеле лор.

Ꙟ. Кȣm аȣ̆ венit фраціĭ лȣĭ Iosiф ꙟn Егіпet?

Р. Nепȣtꙟnd a se maĭ лȣпtа кȣ лipsa, бътрꙟnȣл Iaков, каре ꙟnкъ tot trъia, trimise пе фii съĭ, ка sъ meаргъ ꙟn Егіпet sъ кȣmпере бȣкate. Biind фраціĭ лȣĭ Iosiф ꙟn Егіпet, Iosiф кȣm ꙟĭ вăzȣ шi ꙟĭ кȣnoskȣ; dар eĭ nȣ'л кȣnoskȣръ, nічĭ къ ꙟшĭ пȣtea ꙟnкiпȣi sъ фie Iosiф ꙟn dрегъtopie аша de ꙟnaлtъ; eĭ maĭ къ ꙟшĭ ȣĭtaseръ de dꙟnsȣл.

Ꙟ. Пedepsit'а Iosiф пе фраціĭ съĭ пentрȣ къ 'л аȣ̆ вꙟndȣt?

Р. Ба nȣ; чi префъкꙟndȣse къ nȣ'i кȣnoаще ꙟĭ ꙟntребъ, чine sꙟnt eĭ шi de ȣnde вin? Dȣпъ че ꙟĭ spȣseръ, Iosiф temꙟndȣse ка nȣ кȣmва sъ фi фъкȣt шi кȣ фраteле съȣ̆ Beniamin чееа че аȣ̆ фъкȣt кȣ dꙟnsȣл, ле zise къ sꙟnt spionĭ, шi опрі пе ȣnȣл din eĭ ꙟn Егіпet, iар пе чеĭ лалцĭ ꙟĭ sлобozi съ se ꙟntoаркъ кȣ бȣкateле ла tatъл лор, порȣnчindȣле къ, daка вор sъ sлобоаzъ пе фраteле лор чел пȣs ла опреалъ, шi daка вор sъ ле maĭ dea бȣкate, кȣ a doa венiре negрешit sъ adȣкъ шi пе фраteле лор чел maĭ mік Beniamin; ачеаsta o фъкȣ Iosiф пentрȣ къ кȣ Beniamin ера фрате dintр'о mȣmъ.

III.

Ѫ. Кȣm s'a ѫntѫлnit Iosiф кȣ фratеле sъȣ Beniamin?

Р. Dȣпъ че se ѫntoapsеръ фраціĭ ла Іакоб tatъл лор, каре se amъpѫ destȣл пenтрȣ опріaла фіюлȣĭ sъȣ, дȣпъ че isпрѣвіръ бȣкателе Іакоб іар ĭĭ tpimise ка sъ se дȣкъ ѫn Eгiпet, dap eĭ ĭĭ хоtъpѫръ къ фъръ Beniamin нȣ se вор дȣче. Кȣ греȣ а пȣtȣt Іакоб sъ лase пe Beniamin sъ se desлinеaskъ de браціеле sале; ѫnsъ sлобоzепia фiȣлȣĭ sъȣ dела опріaлъ din Eгiпet ші siла фоаmetiĭ ѫл ѫndȣплекъ ка sъ факъ орĭ че жертфъ. Viind фраціĭ пentpȣ a doa оаръ ла Eгiпet, Iosiф кȣm вѫzȣ пe фрателе sъȣ Beniamin, нȣ пȣtȣ sъ maĭ ціе плѫнsȣл, чі трекȣ ѫntр'алtъ odae ка sъ'шĭ верse фокȣл, іар пe фраціĭ sъĭ порȣнчі sъ'ĭ tpakteze кȣm se ва пȣtеа maĭ віне.

Ѫ. Кȣm а некъжіt Iosiф пe фраціĭ sъĭ ші кȣm s'a deskопеpit лор?

Р. Кѫnd а фost пenтрȣ a doa оаръ ка sъ se ѫntoаркъ фраціĭ а касъ, Iosiф порȣнчі sъ пȣе бȣкaie ѫn sачіĭ лор, іар ѫn sакȣл лȣĭ Beniamin пe sȣbt askȣns sъ пȣе ȣn пахар de аргіnt ал sъȣ. Плекѫnd eĭ пe drȣm, Iosiф tpimise дȣпъ dѫnшіĭ sоldаціĭ ка sъ'ĭ ѫntoаркъ ѫnдъръt zikѫnd, къ аȣ фȣрat ȣn пахар ѫmпъръtesk, пe каре'л аȣ ші гъsit ѫn sакȣл лȣĭ Beniamin. Фраціĭ se aфла акȣm ѫn чеа maĭ mаре desпъдъждȣіре пentpȣ ѫntѫmпларea ачеаstа, ші аштепtа чеа maĭ stpaшnikъ nedeansъ; dap Iosiф nemaĭ пȣtѫndȣ-se askȣnde de кътpe dѫnшіĭ, ĭĭ кіеmъ ѫntр'о оdae deosевіtъ; аколо ѫnчепѫnd a плѫnџе ѫn чеа maĭ mаре mіраре a лор ле zise: « Еȣ sѫnt Io-

sіф фрателе вostpѹ пе каpе воĭ 'л аці вѫndѹt; нѹ въ temeцĭ nimik, кѫчĭ Dѹmnezeѹ а врѹt кѹ mine аша, ка sъ въ mѫntѹesk de фоamete.» Фраціĭ лѹĭ Iosif ръmaseръ ѫmmѫрмѫріці шi фъръ кѹвѫnt; dap Iosif ле zise sъ se dѹкъ шi sъ адѹкъ шi пе tatъл лор Iaков ѫn Eџinet кѹ toate але лор; шi Фараon ѫmпъратѹл Eџinetѹлѹĭ ѫnкredinцѫndѹse despre toate ачestea, pentpѹ ıѹбірea шi чinstea лѹĭ Iosif ле dete кiap къ-рѹцеле sале ка sъ віе ѫn Eџinet.

Ѫ. Че s'a ѫntѫmплаt фiілор лѹĭ Ispaiл ѫn Eџinet?

Р. Віnd вѫрmѹл Iаков, кѹ фечiорiĭ сѫĭ шi кѹ toate але лор ѫn Eџinet, Фараon ѫmпъратѹл ле dete ѹn лок deosebit ѹnde sъ'шĭ пасkъ dobitoa-челе лор. Ѫn кѫtъ време а tpъit Iosif шi se кѹnoskѹръ slѹжбеле лѹĭ, фiіĭ лѹĭ Ispaiл petpe-чea кѫt se poate maĭ віne; аvea toate челе tpe-бѹinчioase, epa skѹtiцĭ шi anърацĭ de opĭ че nedpentъцĭpĭ, шi tpъia ѫn паче шi ѫn лiniшце. Dap dѹпъ че mѹpi Iosif, шi dѹпъ че se пѹse алt ѫmпъpat ѫn Eџinet, ѫnчепѹ а se skimбa фе-pічipea шi tpaiѹл лор чел бѹn.

Ѫ. Кѹm а кinѹit Фараon пе фiіĭ лѹĭ Ispaiл?

Р. Фiind къ фiіĭ лѹĭ Ispaiл se ѫnmѹлцea фоapte din zi ѫn zi, кpezѫnd ѫmпъpatѹл Фараon къ eĭ пot sъ фiкъ ръsвpъtipe шi s'ъл skoaцъ din skaѹn, a ѫnчепѹt a'ĭ sѹпѹne ла лѹкpъpĭ гpеле, ла фа-чере de къpъmizĭ, ла zidipĭ de четъцĭ, шi ла алte лѹкpъpĭ, фъръ a ле da челе tpeбѹinчioase; кѹ ѹn кѹвѫnt фiіĭ лѹĭ Ispaiл ажѹпсеръ ѫntp'o stа-pe de poбie; eĭ stpiга skъпape, dap nimіnĭ пѹ'ĭ aѹzea. Фiind къ ѫn лок de a se mikшopa пѹ-

търȣл лор кȣ ачeste апъсърі ші греȣтъцĭ, еĭ se ꙟмmȣлцеа tot маĭ мȣлt, ꙟмпъратȣл кібzȣі ȣn алt міжлок: кіемъ пе моаше ла sine ші ле порȣнчі, ка ȣnde вор моші, de ва фі копіл de партеа фемееаskъ съ'л ласе, іар de ва фі de партеа бърбътеаskъ съ'л омоаре. Моашеле темꙟndȣse de Dȣмnezeȣ̆ n'askȣлтаръ de порȣнка ꙟмпъратȣлȣĭ; dар ел ꙟнтърꙟтꙟndȣse tot маĭ мȣлt, dete порȣнкъ ка sолdaцiĭ съ каȣte прін toate каселе Евреілор, ші ȣnde вор гъsі прȣнк de партеа бърбътеаskъ, съ'л арȣнче ꙟn апа Нілȣлȣі.

ꙟ. Кȣм s'а нъskȣt Моїsі?

Р. Пе кꙟnd ꙟмпъратȣл Фараоn dete порȣнкъ ка тоцĭ копіĭ de партеа бърбътеаskъ съ se арȣнче ꙟn апа Нілȣлȣĭ, о мȣере ispaiлteaнкъ нъskȣ ȣn копіл фрȣмоs; ші dȣпъ че ꙟл цінȣ askȣns мȣлтъ време, темꙟndȣse ка съ нȣ se dовеdeaskъ, ꙟĭ фъкȣ ȣn sікріаш de папȣръ ші'л нȣse пе марцінеа Нілȣлȣĭ; іар sора sa прівеа de depaрte съ вазъ че se ва ꙟнтꙟмпла копілȣлȣĭ. ꙟнтр'ачeasta віind фата ꙟмпъратȣлȣĭ din преȣнъ кȣ алтеле ка съ se skалde, гъsі копілȣл, ꙟл skoase din апъ, ꙟĭ dete нȣме de Моїsі, ꙟĭ гъsі doĭкъ кіар пе мȣмъ sa, ші лȣꙟndȣ'л ла кȣрте, ꙟл креskȣ ꙟn палатȣл ꙟмпъратȣлȣі.

ꙟ. Кȣм se фъкȣ Моїsі апърътор ші мꙟнтȣітор ал націеї сале?

Р. Моїsі фъкꙟndȣse маре ші възꙟnd tікълошіа націеĭ сале, оморꙟ ȣn Еціntean каре пъпъстȣіа пе ȣn Евреȣ̆. Темꙟndȣse dȣпъ ачееа ка съ нȣ se афле, фȣџі ꙟn Арабіа ла мȣнтеле Sinai; а-

коло 40 de anĭ пъскꙋ oiле лꙋĭ Iotop, пе каре шi'л фъкꙋ socpꙋ, лꙋънd de невастъ о фатъ de але лꙋĭ; възꙋ ꙋп рꙋг апріпs de фок фър'а арde, шi лꙋъ пърꙋпкъ dела Dꙋmnezeꙋ̆, ка din преꙋпъ кꙋ фрateле сът Аарon съ meаргъ ꙟп Eꙉinet ла ꙟmпъратꙋл Фараоn шi съ'ĭ zікъ съ слобоазъ пе Евреiĭ пороdꙋл сът.

Ꙟ. Кꙋm а пеdеusit Dꙋmnezeꙋ̆ пе Фараоn шi tot Eꙉinetꙋл?

Р. Nевръnd Фараоn съ слобоазъ пе фii лꙋĭ Ispaiл, Dꙋmnezeꙋ прiп mъпа лꙋĭ Moisi бътꙋ Eꙉinetꙋл кꙋ zече pane, каре se кiamъ шi челе zече пеdense але Eꙉinetꙋлꙋĭ. Ачeste pane аꙋ̆ фost къ, Moisi а префъкꙋt toate апеле ꙟп sъпꙉе; а skos броаще пeste tot пъmъпtꙋл Eꙉinetꙋлꙋĭ; а фъкꙋt ка съ фie moapte пъпрасnікъ ꙟп oamenĭ шi dobitoaче; а фъкꙋt съ батъ пiatpa toate sadꙋpiле шi semъпътꙋpiле; аꙋ̆ venit лъкꙋste de аꙋ̆ пръпъdit tot; s'а фъкꙋt ꙟпtꙋперек tpeĭ ziле шi алте пеdeпse. Ꙟп sфършit s'а moiat ꙟпвъртошареа inimiĭ лꙋĭ Фараоn кꙋ пеdeпseле ачestea, шi слобоzi пе Евреĭ съ еасъ din Eꙉinet.

Ꙟ. Прiп че minꙋпĭ а skos Moisi пе фii лꙋĭ Ispaiл din Eꙉinet?

Р. Кꙟnd аꙋ̆ eшit Евреiĭ din Eꙉinet sꙋбt komanda лꙋĭ Moisi, zioa ле mерꙉеа ꙟпаinte stълп de пор, iар поаптеа stълп de фок. D'абia аꙋ̆ апꙋкаt Евреiĭ съ iасъ din Eꙉinet, шi лꙋĭ Фараоn пъръпdꙋĭ ръꙋ̆ къ ле а dat слобоzenia, tpimise пꙋmаĭ de кът soлdaцĭ кꙋ пꙋtepe mаре ка съ'ĭ ꙟпtoаркъ ꙟп ꙟпdъpъt. Кꙟnd ажꙋпsеръ Еврei ла mapea Poшie, iака шi soлdaцiĭ лꙋĭ Фараоn ла sпateле лор,

Евреiї ера desпъdъжdȣiцї, възꙟnd dinaintea лор тареа, шi ла spate пе връшташї. Atȣnчї Moї-si ловiнd тар-а кȣ toiagȣл, se despърцi апа ꙟn doъ, шi Евреi treкȣръ ка пе ȣskat. Еџiпte-nii вpꙟnd sъ treakъ шi ei, ꙟї акоперi тареа шi se ꙟnекаръ тоцї.

Ꙟ. Ȣnde a dȣs Moisi пе фii лȣї Israiл?

Р. Moisi dȣпъ че а skъпat пе фiii лȣї Israiл din робia Еџiptȣлȣї, врȣ sъ'ї dȣкъ ꙟn Палestina, ꙟn пъшꙟntȣл лȣї Хanaan, ла локȣл че'л а фost фъгъdȣit Dȣmnezeȣ лȣї Авраам, Isaaк шi Iaков, dap фiind къ ei ера ръї шi neaskȣлtъtopї кꙟte odatъ, Dȣmnezeȣ фъкȣ ка sъ рътъчеаskъ патрȣ-zeчї de anї prin пȣstiiле Арабiеї. Кȣ тоate a-чestea Dȣmnezeȣ а фost бȣn кȣ dꙟншiї, шi кꙟnd п'авea че sъ тъnꙟnче ꙟї храпеа кȣ тапъ че къdea din черȣ; asemenea шi кꙟnd врea sъ беа шi п'авеа апъ, Moisi ловind о пiatpъ кȣ toiagȣл кȣpse isвор de апъ. Пentpȣ кꙟpпреа лор ꙟnsъ ꙟmпotiва лȣї Dȣmnezeȣ шi а лȣї Moi si, Dȣmnezeȣ ꙟї pedepsi кȣ шерпї; asemenea tot пentpȣ кꙟptipe, s'а кръпат о datъ пъшꙟntȣл шi а ꙟпгiцit de вii пе Кopе, Datan шi Авipon, din преȣпъ кȣ алцiї карiї se ръsвpъtipъ ꙟm-potiва лȣї Moisi.

Ꙟ. Че порȣнчї а dat Dȣmnezeȣ фiiлор лȣї Israiл prin Moisi?

Р. Ꙟn времеа ꙟn каре фii лȣї Israiл ръtъчеа prin пȣstiа Арабieї; Dȣmnezeȣ ле dete челе 10 порȣnчї ꙟn мȣntеле Sinai ꙟntpe tȣnete шi фȣлџере. Ачeste порȣнчї ера skpise пе доъ леspezї de пiatpъ. Moisi sȣindȣse ꙟn мȣnte npiimi ачeste

порȣнчї dела Dȣmnezeȣ, пе каре dȣпъ ачееа ле фъкȣ кȣnoskъte de обще ла toцї. Aчeste zече порȣнчї sꙟnt челе ȣрmътoape: 1) Eȣ sꙟnt Domnȣл Dȣmnezeȣл тъȣ, съ nȣ аїбї тȣ алцї dȣmnezeї sтреїнї ꙟnaintea mea; 2) съ nȣ цї фачї цїе кїп чїопліt, nїчї toatъ asemъnapea a-челор че sꙟnt ꙟn чер sȣs, жos, ꙟn апъ шї sȣбt пъmꙟnt, съ nȣ te ꙟnкїnї nїчї съ slȣжещї лор; 3.) Nȣ лȣа nȣmeле Domnȣлȣї Dȣmnezeȣлȣї тъȣ ꙟndeшерt; 4) Adȣцї aminte de zioa sꙟmбеtї ка съ о sфінцещї пе dꙟnsa, ꙟn шase zїле лȣкреазъ шї sъвꙟршаще toate лȣкръріле tале, іар ꙟntр'a шеаптеа odіхnещете къчї este zioa Domnȣлȣї Dȣmnezeȣлȣї тъȣ; 5.) Чінsteщe пе tатъл тъȣ шї пе mȣma ta, ка съ'цї фіе цe біне шї съ тръ-ещї anї mȣлцї пе пъmꙟnt; 6) Sъ nȣ ȣчіzї; 7.) Sъ nȣ преа-кȣрвещї; 8) Sъ nȣ фȣрї; 9.) Sъ nȣ mъртȣрisещї mъртȣріе mїnчїnoasъ ꙟmпотріва de апроапелȣї тъȣ; 10.) Sъ nȣ пофтещї mȣереа апроапелȣї тъȣ, nїчї kasa лȣї, nїчї царіna лȣї, nїчї бокȣл лȣї, шї nїчї ȣn лȣкрȣ че este ал а-проапелȣї тъȣ.

Афаръ de челе zече порȣнчї че ꙟntokmіpї a mai фъкȣt Moisi?

Афаръ de челе zече порȣнчї, Dȣmnezeȣ a maї ꙟnвъцat пе Moisi ка съ факъ mai mȣлte ꙟntok-mіpї de леџе; ел а орꙟndȣіt пе toatъ sеmінціа лȣї Леві ка съ фіе преоцї, іар пе Аарон ꙟл о-рꙟndȣі Архіереȣ; asemenea фъкȣ шї ȣn корт ȣnde se adȣчеа жертфеле, шї ръгъчїȣnіле шї ȣnde ера шї tронȣл saȣ kіботȣл леџії, ꙟn каре se пъstра tаблеле челор zече порȣнчї, toiагȣл

лꙋї Аарон каре din ꙋскат ꙟнверzi, ꙟнфлорі ші фъкꙋ нꙋчї, ші алте лꙋкрꙋрї; ꙟн sфꙟршit Moisi мꙋрі нꙟнъ а нꙋ intpa ꙟн пъмꙟнtꙋл фъгъdꙋінцїї.

Ꙟ. Dꙋпъ moaptea лꙋї Moisi чіне а повъцꙋit пе фіі лꙋї Ispaiл?

Р. Dꙋпъ moaptea лꙋї Moisi, пе попоdꙋл лꙋї Ispaiл ꙟл повъцꙋі Isꙋs фіiꙋл лꙋї Naві. Ачesta dꙋse пе фіі лꙋї Ispaiл ла пъмꙟнtꙋл фъгъdꙋінцїї, din каpe se zічеа къ кꙋрџе лапtе ші miepe; трекꙋ пе фіі лꙋї Ispaiл апа Iopdanꙋлꙋї кꙋ пічіоареле неꙋdate, ші алte minꙋнї маї фъкꙋ, пꙟнъ кꙟnd npin ръsвоае sꙟнџероase, копріnse чеа маї маре napte din Палеstina.

Ꙟ. Че фъкꙋ Isꙋs Naві dꙋпъ че копріnse Палеstina?

Р. О ꙟмпърці ꙟн doъ-snpe-zeче пърцї, dꙋпъ челе doъ-snpe-zeче seminцїї але фіілор лꙋї Ispaiл, ꙟntpe каре se сокоtеа ші doъ seminцїї а doї фії аї лꙋї Iosiф. Seminцїї лꙋї Леві нꙋ 'ї а dat лок, чі пе Левіцї 'іаꙋ ꙟмпърцit npin четъцї орꙟнdꙋіndꙋле алte веніtꙋpї. Datopia лор ера ка sъ ꙟнвеце пе попоd, цііndꙋ'л ꙟн кꙋноштінца лꙋї Dꙋмнеzеꙋ чеа adeвърatъ, ші sъ ꙟмплineaskъ алte цеpemoniї de леџе. Ꙟн astфел de кіп фіі лꙋї Ispaiл se statopnічіръ ꙟntp'ꙋн лок, ꙟнчепꙋръ а лꙋкpa пъмꙟнtꙋл, а хръні dobitoaче, ші аnetpeче о віацъ statopnікъ, пачnікъ, ші odixniтъ.

Ꙟ. Кꙋm аꙋ петрекꙋt фіі лꙋї Ispaiл ꙟн Палеstina?

Р. Ꙟн кꙟтъ вpeme фіі лꙋї Ispaiл аꙋ ръmas кредinчіошї лꙋї Dꙋмнеzеꙋ ші аꙋ askꙋлtat de порꙋnчіле лꙋї, ера неsꙋпъраці de niminea: dap dꙋ-

нъ че аѕ ꙟчепѕt a se amesteka кѕ алte неа-
мѕрї, ꙟпвъцаръ dела ачелеа мѕлte лѕкрѕрї
каре ера опрite de легеа лор. Чееа че'ї а въ-
тъмat пе dꙟншiї maї мѕлt аѕ фost, къ ръtъ-
чindѕse ꙟшї ѕiтаръ de Dѕmnezeѕ шi къzѕръ ла
ꙟnкiнареа de idолї; Dѕmnezeѕ ꙟнкъ ꙟї пъръsi
atѕнчї, ꙟшї tpase tot ажѕtорѕл dела dꙟншiї.
Ast-фел фiind Евреi пъръsiцї, нъвълiръ asѕ-
пра лор алte неамѕрї stpeine, каре ꙟї некъ-
жiръ maї de мѕлte орї.

Ꙟ. Пъръsit'а Dѕmnezeѕ de tot пе фii лѕї Іsраiл?

Р. Фii лѕї Іsраiл кѕnoskꙟndѕ'шї грешалеле лор,
iap se ꙟntoapseръ кътре Dѕmnezeѕ кѕ лакрътї
de tꙟнгѕiре, ка sъ'ї skапе de релеле че'ї а ꙟm-
пресѕрat. Dѕmnezeѕ ка ѕн вѕн ле dete ꙟn maї
мѕлte рꙟndѕрї кꙟte ѕн жѕdекъtор saѕ новъ-
цѕitор, каре ꙟi mꙟntѕi de връжмашї шi ꙟї dѕ-
se iap ла stapea лор de паче de каре se вѕ-
кѕра dintp'ѕн tꙟiѕ. Astфел de жѕdекъtорї аѕ
фost: Девора фемееа, Іефtae, Гedeon шi ал-
цiї; dap чел maї вestit пентрѕ tъpia sa аѕ фost
Samson.

Ꙟ. Че isпръвї аѕ фъкѕt Samson?

Р. Ачеsta ꙟn tot кiпѕл a некъжit пе Фiлistenї, ка-
рiї ера ѕн неам че вiрѕise шi апъsа пе фii лѕї
Іsраiл. Ел a dat мѕлte пробе de tъpia sa; ꙟn-
tpe алtеле sꙟnt шi ачestea къ npinzꙟnd 300 de
вѕлпї ле-а легat de коаde кꙟte доъ, шi ꙟntpe
коаde пѕindѕле кꙟte o фъклie ле-а dat dрѕмѕл
ꙟn хоаdеле Фiлistenilор. De алtъ datъ фiind
легat кѕ фѕniї новъ, рѕпse фѕniiле шi кѕ o
фалкъ de мъгар омор ꙟ o mie de Фiлistenї.

Ꙟntр'о noaпte ꙟнкіs фііnd de філіstenĭ ꙟn четate ка sъ'л прінzъ, лȣъ порціле четъціĭ пе ȣmър шi ле dȣse ꙟn вꙟрфȣл ȣнȣĭ mȣnte. Ꙟn sфꙟршit ꙟndръціndȣse ꙟntр'о mȣере Daлida, кȣ toate къ прin tъріа sa вкъпъ de віклешȣгȣріле mȣерiĭ че воia sъ афле ȣnde ꙟĭ stъ tъріа, шi de връжmашiĭ че воia вȣ'шĭ пȣe mꙟĭнiле пе dꙟnsȣл: dар maĭ пе ȣрmъ ръzꙟndȣise пърȣл din кап, Samson ръmase влав ка шi чеілалці oameni; връжmашiĭ ꙟĭ skoaseръ окiĭ шi ꙟшĭ вътеа жок de dꙟnsȣл. Dȣпъ че ꙟĭ крesкȣ пърȣл, iар кꙟціґъ Samson tъріа чеа d'ꙟntꙟiȣ, шi кꙟnd връжmашiĭ вȣĭ ера ла ȣn оsпъц, ел вȣрпъ вала кȣ dꙟншiĭ, шi se оморъ о mie de oameni; dар se кotропi шi ел sinгȣр.

Ꙟ. Кȣm sa пъsкȣt Samȣiл?

Р. Ꙟntр'о време, кꙟnd фii лȣĭ Isраiл se жȣdeка вaȣ se повъцȣia de пreotȣл Eлi, ера о фemee че se нȣmea Ana, шi каре ера steaрпъ шi нȣ фъчеа копiĭ. Фiind къ Ana пentрȣ steрпечiȣnea sa ера oпonsitъ шi n'авеа нiчĭ о чinste, se рȣгъ лȣĭ Dȣmnezeȣ кȣ лакръмĭ фіервiнцĭ ка вȣ'ĭ щеаргъ рȣшinea sa. Dȣmnezeȣ о аsкȣлtъ шi Ana пъsкȣ пе Samȣiл, каре фȣ ꙟnкinat влȣжвеĭ лȣĭ Dȣmnezeȣ, шi каре фȣ проорок mаре, шi жȣdeкъtор ꙟn Isраiл.

Ꙟ. Кȣm аȣ doвꙟndit фii лȣĭ Isраiл ꙟmпърат?

Р. Кȣ toate къ фii лȣĭ Isраiл, de кꙟte орĭ se ꙟntꙟmпла din пъкателе лор sъ казъ вȣвt апъваре de връжmашĭ, ꙟntoркꙟndȣse кътре Dȣmnezeȣ ꙟшĭ довꙟndea влоборenia; ле вenеа ꙟnsъ ꙟn гꙟnd ка sъ аĭвъ шi еĭ ꙟmпърат, dȣпъ кȣm аȣ въzȣ

ла алte нациї; ші de ачееа аў ші рўгаt пе Samўiл Пророкўл ка sъ ле алеагъ ші sъ ле пўе ітпъраt. Пророкўл Samўiл ін tot кінўл s'а sілit а ле арьtа къ sўбt stъпініре de ітпъраt нў este біне; dар еї н'аў інвеtat dела черереа ачееа, пінъ кінd Samўiл ле алеse ші ле а ўнs de ітпъраt пе Saўл фііўл лўї Kis din semінціа лўї Beniamin.

Ї. Кўт а ітпърьціt Saўл?

Р. Кўнosкіndўse Saўл de ітпъраt de toate semінціїле лўї Ispaiл, ін maї тўлte ръsбoae а кончеnit пе връжташії карії sъпъра пе фіі лўї Ispaiл, ші нoрoдўл sъў а кішіrat търіре. Ачеаsta s'а ўрmat пінъ atўнчї, пінъ кінd Saўл аasкўлtat de порўнчіле лўї Dўmnezeў, ші нў s'а аббъtўt din калеа інвъцъtўрілор ші а повецелор че ії da Пророкўл Samўiл. О dатъ інsъ плекінd Saўл ла ўн ръsбoiў, Dўmnezeў прін Пророкўл Samўiл, ії порўнчise ка sъ нў ia ші sъ нў лаse nimik віў ла връжташї; еа нў нўmaї къ н'а asкўлtat ачеasta, чі dўпъ sъвіршіреа ръsбoiўлўї а фъкўt ші жерtфъ фър'а аштепtа пе Samўiл. Atўнчї Samўiл ії zise къ Dўmnezeў о sъ ia ітпъръція dела dінsўл ші о sъ о dea алtўia maі бўн de кіt ел.

Ї. Пе чіне а ўнs Samўiл ітпъраt ін локўл лўї Saўл?

Р. Пророкўл Samўiл ін локўл лўї Saўл а ўнs de ітпъраt ал лўї Ispaiл пе Daвid фііўл лўї Ieseї Фііnd къ Saўл н'а asкўлtat de Dўmnezeў, ажўtорўл лўї s'а depърtat dела dінsўл, ші пе Saўл 'л а апўкаt dўх ръў, каре іл кінўia amар. Пеn-

tpȣ лiniщea dȣхȣлȣї съȣ̆ чeлȣї tȣрбȣрat, oame-
niї съї ꙟї adȣsеръ пе mititeлȣл Daвid ка съ'ї
кꙟnte кȣ харфа, фiind къ ера ꙟпвъцat ꙟn me-
щешȣгȣл ачesta. Maї пе ȣрmъ Saȣл слобоzi
пе Daвid.

ꙟ. Кȣm a ȣчis Daвid пе ȣрiашȣл Голiat?

Р. Рidiкꙟndȣse Фiлistеniї кȣ ръсбоїȣ̆ asȣпра Isраiл-
teniлор, еші din лагърȣл лор ȣn ȣрiаш nȣmit
Голiat; ачesta рꙟdea ші батжокорea пе фii лȣї
Isраiл, къ п'аре nічї ȣnȣл кȣраж съ se батъ кȣ
ел. Isраiлtеniї ера ꙟпгрoziцї кȣ totȣл, ші Saȣл
nещiind че съ факъ, фъгъdȣi къ ва da жȣmъ-
tate din ꙟmпъръцia sa ші пе фiiка sa de пе-
вastъ ачелȣia че ва omорꙟ пе ȣрiашȣл Голiat.
Daвid, каре ꙟn tinерецеле saле фȣ пъstор de
oї, вizȣindȣse a se бate кȣ Голiat, кȣ праціа
ꙟл ші omорꙟ, ші фii лȣї Isраiл вiрȣiръ atȣnчї
пе Фiлistеnї. Saȣл ꙟn лoк de a se бȣкȣра de
вiрȣinцa ачеasta, ші ꙟn лoк de a ръsплъti вi-
tежia лȣї Daвid кȣ чеea че ꙟї фъгъdȣise, прin-
se пismъ asȣпра лȣї, врȣ съ'л omoaре, ші ꙟл
ші гoni mȣлtъ вреme. ꙟn sфꙟршit maї авꙟnd
Saȣл ȣn ръсбоiȣ̆ кȣ Фiлistеniї se omорꙟ ꙟn бъ-
tълie.

ꙟ. Кȣm a ꙟmпъръцit Daвid?

Р. Dȣпъ moartea лȣї Saȣл toate semiнцiiле лȣї Is-
раiл кȣnoskȣръ de ꙟmпърat пе Daвid. Ачesta a
фost ȣn om бȣn, блꙟnd ші плъкȣt ꙟnaintea лȣї
Dȣmnezeȣ̆. Ел бътȣ пе връжmашiї лȣї Isраiл;
лiniщi пaлestina, ші o maї mъpi копріnzꙟnd
лoк ші stъпꙟniре deлa връжmашї. Пꙟпъ ꙟn вре-
mea лȣї Daвid Еврeі п'авea капitaлъ ȣnde ꙟm-

пъpatȣл съ'шĭ aĭбъ pesidenцa. Dавid zidi Iepȣ-
saлimȣл шi палatȣpĭ; ел вpȣ съ zideaskъ шi
бisepiкъ лȣĭ Dȣmnezeȣ: dap Dȣmnezeȣ ꙟĭ zise
къ ва съ'ĭ zideaskъ Soлomon фiiȣл съȣ чел пъ-
скȣt din Bipsaвia; aшa dap Dавid se mȣлцȣmi
пȣmaĭ съ факъ прегътipĭ пentpȣ zidipe. Sȣбt
nічĭ ȣn ꙟmпъpat Евpei n'aȣ фost atꙟt de mъ-
piцĭ ка sȣnt Dавid. Ел a алкътȣit шi псалmĭ,
saȣ пȣnea пе алцiĭ съ алкътȣiaskъ, шi ꙟĭ кꙟnta
pentpȣ лaȣda saȣ mȣлцȣmipea кътpe Dȣmnezeȣ.

Ꙟ. Че грешелĭ mapĭ a фъкȣt Dавid?

Р. Пе лꙟнгъ toate фапtеле saле челе бȣne, Dавid фъкȣ doъ грешелĭ mapĭ кȣ каpe a mꙟniat пе Dȣmnezeȣ шi a фost pedensit гpozaв. Чea din tꙟiȣ грешеалъ a фost къ a лȣat пе Bipsaвia че epa nevasta алtȣia пе каpe ел 'ла omopꙟt; a doa грешалъ este къ ꙟmпpotiвa воiнцеĭ лȣĭ Dȣmnezeȣ a пȣmъpat пе nopodȣл лȣĭ Ispaiлĭ.

Че пепоpочipĭ s'aȣ ꙟntꙟmплat лȣĭ Dавid кътpe sфꙟpшitȣл вieцiĭ?

Р. Maĭ кътpe вътpꙟneцe Dавid a авȣt a se лȣpta кȣ пепоpочipĭ din пpiчina фiiлоp съĭ. Ȣnȣл dintpe eĭ Авесалom a вpȣt съ довоape пе taтъл съȣ din скаȣn шi съ se факъ ел ꙟmпъpat. Sпpe aчest sфꙟpшit ел s'a pidiкat шi кȣ oaste ꙟmпpotiвa лȣĭ Dавid tatълȣĭ съȣ; dap ꙟn ръsвoiȣ вipȣindȣse Авесавom фȣцi, шi фiind къ авеа пъpȣ mape, se ꙟнкъркъ пъpȣл ꙟn pamȣpiле ȣnȣĭ stежap шi pъmase sпꙟnzȣpat. Atȣnчĭ Ioaв цепеpалȣл лȣĭ Dавid кȣ o лоvitȣpъ de sȣлiцъ ꙟл omopꙟ. Ꙟнкъ o datъ maĭ фȣ Dавid пе-

порочit de a вedea ръзвръtipe ꙟntpe фii съї, карiї se черta пentpȣ копrindepea ꙟmпъръцiї; Daвid ꙟпсъ ꙟї ꙟmпъкъ пe toцї, peкomandꙟnd de ꙟmпъpat пe фiiȣл съȣ Soлomon.

Ꙟ. Че a чepȣt Soлomon deлa Dȣmnezeȣ кꙟnd s'a sȣit пe скаȣп?

Р. Sȣindȣse пe скаȣпȣл ꙟmпъръцiї Soлomon, Dȣmnezeȣ a фost кȣ dꙟпсȣл, шi пpoпȣinдȣ'ї o datъ че чepe deлa Dȣmnezeȣ ка съ'ї dea: ꙟпцeлeпчiȣпe opї богъцie, Soлomon чepȣ deлa Dȣmnezeȣ ꙟпцeлeпчiȣпe, шi de ачeea eл фȣ чeл maї ꙟпцeлeпt dintpe toцї ꙟmпъpaцiї пъmꙟntȣлȣї, шi вestea пȣmeлȣї лȣї se ꙟmпръщie ꙟn toatъ лȣmea

Ꙟ. Кȣm a ꙟmпъръцit Soлomon?

Р. Ꙟn aniї чeї d'ꙟntꙟiȣ aї ꙟmпъръцieї saлe, кълкъ ꙟn ȣpmeлe tatълȣї съȣ daвid, шi stъпꙟni кȣ destȣлъ слaвъ. Dȣпъ воiнца лȣї Dȣmnezeȣ eл se апȣкъ шi zidi Бiseriкa din Iepȣsaлim, шi aлte mȣлte пaлatȣpї. Ка съ stpꙟnгъ maї mȣлte богъцii шi съ фie шi maї пȣtepnic фъкȣ коpъбiї шi лe ꙟnsoцi кȣ aлe кpaiȣлȣї din Tip; ачeste коpъбiї adȣsepъ лȣї Soлomon mȣлt aȣp. Dap maї кътpe бътpꙟneцe, фiind къ авea mȣлte mȣepї ꙟntpe кape ȣneлe epa шi ꙟnкinъtoape de idoлї, ачestea кȣ mꙟглisipiлe лop amъцipъ пe Soлomon шi'л ꙟпшeлapъ ка съ фaкъ жeptфeлniче пentpȣ idoлї, шi съ meapгъ съ se ꙟnкine шi eл лa dꙟmnii. Кътpe ачeas'a кȣptea aчea stpълȣчitъ a лȣї, фiind къ чepea кeлtȣeлї mapї, Soлomon a tpeбȣit съ ꙟmпiлeze пe пopod кȣ бipȣpї гpeлe. Ачeste ȣpmъpї aлe лȣї Soлo-

мон мѫніарь пе Dѕмнеzеѕ, ші Soлoмoн авѕ а se лѕнta кѕ мѕлtе ръsврътірі пѫнъ ла моарtе.

Ŧ. Чіне а ѫмпъръціt пеstе Іsраілtенї dѕпъ Soлoмoн?

Р. Мѕрінd Soлoмoн, dѕпъ dѫnsѕл ѕрмъ Ровоаm фіiѕл sъѕ. Ла ачеsta венірь маї мѕлtе semінцiї, рѕгѫndѕ'л ка sъ ле ѕшѕреzе вірѕріле че пльtеа sѕвt Soлoмoн. Ровоаm ѫн лок de а ле ѫndѕлчі некаzѕріле кѕ ѕшѕрареа de вірѕрі ші кѕ ворве вѕне, sѕпъръ zече semінцiї de але лѕї Іsраіл аtѫt de мѕлt, ѫн кѫt ачеstea гъsіndѕ'ші къпеtеніе пе Іеровоаm, ѫл фъкѕръ ѫмпъраt ші нѕ врѕръ sъ маї кѕноаskъ stъпѫніреа лѕї Ровоаm. Лѕї Ровоаm кѕ desгінареа ачееа нѕ'і а ръмаs de кѫt доъ semінцiї а лѕї Іѕdа ші а лѕї Веніамін. Ŧн аst-фел de кіп dintр'о ѫмпъръціе se фъкѕръ доъ.

Ŧ. Кѕм sа нѕміt челе доъ ѫмпъръцiї але Еврei-лор?

Р. Ŧмпъръціа ѫн каре stъпѫнеа Ровоаm s'а нѕміt ѫмпъръціа Іѕdei; іар ачееа ѫн каре stъпѫнеа Іеровоаm s'а нѕміt ѫмпъръціа лѕї Іsраіл. Іеровоаm stъпѫнеа ѫн четаtеа Samаріа; іар Ровоаm ѫн Іерѕsалім.

Ŧ. Кѕм а adѕs Іеровоаm пе sѕпѕшії sъї ла ѫнкінареа ідолілор?

Р. Фіінd къ Еврei din ѫмпъръціа лѕї Іsраіл венеа adеsе орї ла іерѕsалім ка sъ se ѫнкіне, Іеровоаm креzѕ къ кѕ ачеst міжлок леsне поt sѕпѕшії sъї sъ se desлінеаskъ de dѫnsѕл ші sъ треаkъ ѫн парtеа лѕї Ровоаm; de ачееа se апѕ-

къ ші adȣse пе sȣпȣшііĭ съĭ ла ꙟкінареа ido-лілор.

ꙟ. Че s'аȣ̆ ꙟтꙟмплат Еврейлор dȣпъ despърцірea ꙟмпъръцііĭ?

Р. Despърцінdȣse ꙟмпъръціа ꙟн dоъ пърцĭ, Еврей dintр'амꙟndоъ ꙟмпъръцііле se stрікаръ фоарте мȣлт; ꙟшĭ ȣітаръ de Dȣмnezeȣ̆, ші din че ꙟн че tot маĭ мȣлт se ꙟnрърtъцеа. Dȣмnezeȣ̆ ле а tрімis Проорочĭ каре съ'ĭ ꙟnвеце ші съ ле спȣе съ se покъіаскъ, къчĭ ꙟntр'алt кіп se вор неферічі тоцĭ; dар еĭ нȣ аскȣлtаръ пе nimenĭ, чі пе чеĭ маĭ мȣлцĭ din Пророчĭ ꙟĭ ші омо-ръръ. Чеĭ маĭ ꙟnsemnaцĭ din Пророчĭ аȣ̆ фost Іasaia, Еzекііл, Ілie Tesвiteanȣл, каре s'а ръ-nit ла черȣ̆ кȣ кърȣцъ ші каĭ de фок, Елiseȣ̆, Еремia ші алцii.

ꙟ. Каре а фost sфꙟршітȣл ꙟмпъръцііĭ лȣĭ Іȣda ші а лȣĭ Ізраіл?

Р. Nenoкъinдȣse Евреiĭ нічĭ de кȣм, венi Саллма-nasар ꙟмпъратȣл Asiрieĭ кȣ пȣтере маре, stрікъ ꙟмпъръціеа лȣĭ Ізраіл, ші пе Еврei din ꙟмпъ-ръціа ачееа ꙟĭ dȣse робĭ ꙟн пърціле Asiрieĭ ꙟмпъръціа Іȣdei ціnȣ маĭ мȣлт de кꙟt а лȣĭ Ізраіл, ші ачеаsta s'а ꙟntꙟмплат нȣмаĭ пеntрȣ ачееа, къчĭ ꙟntр'ꙟnsa аȣ̆ stътȣt ші кꙟте ȣн ꙟм-пъраt вȣн, дреnt ші темъторр de Dȣмnezeȣ̆. Dар маĭ пе ȣрмъ ꙟмпȣлцінdȣse ші фъръ de леціле ші ꙟн ꙟмпъръціа Іȣdei, венĭ Nавaxodo-nosор ꙟмпъратȣл Вавілонȣлȣі, stрікъ ші арse Іерȣsалімȣл ші вiserіка, ші пе Еврeĭ ꙟĭ dȣse робĭ ꙟн Вавілон. Аколо ꙟшĭ плꙟnserъ Еврeiĭ пъкаtеле шаnte zечĭ de анĭ, пꙟнъ кꙟnd віind Кі-

рꙋ ꙟмпъратꙋл Персілор ші stрікꙟnd ꙟмпъръціа Вавілонꙋлꙋі, Евреілор ле dete sлобоzenie ка съ se ꙟntoаркъ iар ꙟн Палеstina ла патріа лор, ꙋnde se ші ꙟntoарserъ, ші iаръші zidiръ Іерꙋsалімꙋл ші бісеріка.

Ꙟ. Че щim desпре Estір?

Р. Ꙟмпъратꙋл Артаксеркs stъпꙟnea 127 de църі Ꙟntр'о zi фъкꙟnd masъ mаре кіemъ пе тоці прінціі, боеріі, ші прietenii съі. Ла masъ фіind ꙟмпъратꙋл весел, пофtі ка sъ віе ші ꙟмпъръteasa Basti, каре nesꙋпꙋindꙋse воінцеі ꙟмпъратꙋлꙋі, se опонsі ші і se лꙋъ тоатъ чinstea de ꙟмпъръteasъ. Atꙋnчі ꙟмпъратꙋл Артаксёркs порꙋнчі ка тоате фетеле челе mаі фрꙋmoase че se афлъ ꙟн копріnsꙋл ꙟмпъръціеі sале sъ se adꙋкъ ла кꙋртеа ꙟмпъръteаskъ, ка съ'ші алеагъ din тръnsеле пе каре ꙟі ва плъчеа mаі mꙋлt. Ꙟntре фетеле ачелеа ера ші о Еврейкъ nꙋmitъ Estір, пе каре о креsкꙋ ꙋn ꙋnкіꙋ ал съꙋ Марdoxeꙋ. Estір фііnd фрꙋmoasъ ші кꙋ фріка лꙋі Dꙋmnezeꙋ, афлъ хар ꙟnaintea ꙟмпъратꙋлꙋі Артаксеркs, ші фꙋ алеаsъ de ꙟмпъръteasъ фър'а о щі чіне ва къ е Еврейкъ. Марdoxeꙋ фър'а sпꙋne кꙋіва къ ел е ꙋnкіꙋ ꙟмпъръteseі, петречеа ꙟн съръчіе ші тръіа о віацъ певъгаtъ ꙟн seamъ. Віind ел adese орі ла кꙋрте съ афле de Estір, deskoпері ꙋn комплот че'л фъкꙋserъ nіще боері ка съ омоаре пе ꙟмпъратꙋл Артаксеркs. Ачеst комплот sпꙋindꙋse de кътре Марdoxeꙋ ꙟмпъратꙋлꙋі, боеріі ачеіа se pedeпsіръ, фапта лꙋі Марdoxeꙋ se skрise, dар пꙋ і se фъкꙋ нічі

o ръспълтіре. Їntр'ачеа вреme ımпърatѕл Артаксерs, ıпълцъ ла чеа maĭ mape чinste пе ѕn боер ал съѹ nѕmit Aman. Ачеsta фiind ѕn om mındpѕ, пофtea ка орĭ чіne ва tpече пе лıнгъ dınsѕл, съ казъ кѕ фаца ла пъmınt, ші съ se ıнкіne лѕĭ. Тоцĭ о фъчеа ачеаsta, пѕmaĭ Мардохеѹ nѕ, пentpѕ къ ел nѕ se ıнкіna de кıt Dѕmnezeѕлѕĭ челѕĭ adeвърat. Dintр'ачеаstъ пpiчinъ Aman пpinse піsmъ asѕпра лѕĭ Мардохеѹ шĭ asѕпра tot neamѕлѕĭ Еврееsк, ın кıt sкоаѕе ші порѕnкъ deла ımпъратѕл Артаксеркs, ка ıntр'о zi хотърıtъ съ se omoape тоцĭ Еврei. Мардохеѹ фъкѕ ачеаsta кѕnosкѕtъ ımпърътеsi Еstip ші amındoĭ кѕ лакрътĭ фіерbінцĭ se рѕгаръ лѕĭ Dѕmnezeѹ пentpѕ sкъпареа лор ші а неаmѕлѕĭ лор. Еstip лѕъ кѕраж, ші nекіеmatъ mepse o datъ ла ımпъратѕл, ші'л пофti ла прıнzѕл каре воіа еа съ'л dea ın zioа віitoape. Їn поаптеа ачееа nепѕtınd ımпъратѕл Артаксеркs съ doapmъ, порѕnчі съ'ĭ adѕкъ каptea zілелор ші съ'ĭ о чiteaskъ. Гъsind аколо фапта лѕĭ Мардохеѹ nеръsпълtitъ, кѕm se фъкѕ zio ıнпълцъ пе Мардохеѹ ın чinste mape, ші порѕnчі кіар лѕĭ Aman ка пе Мардохеѹ съ'л поарte пе ѕліцъ пе калѕл ımпъратѕлѕĭ. Мергınd ımпъратѕл ла прınzѕл Еstipeĭ, еа ıĭ sпѕse къ este Еврейкъ, ші se рѕгъ ка съ stpiчe порѕnка че a dat пentpѕ піерzареа Еврeілор. Їmпъратѕл Артаксеркs nѕ nѕmaĭ къ askѕлtъ пе Еstip ші ımплinі рѕгъчiѕnea eĭ, чі ші пе Aman пpiчinѕiторѕл ръѕлѕĭ, порѕnчі съ'л sпѕnzѕре de лешпѕл че 'л а фost гътit пentpѕ Мардохеѹ.

Ꙟ. Чine a фost Iов шi каре sꙟnt ꙟntꙟmплърiле sале?
Р. Ера ȣn om ꙟn пъмꙟntȣл Ȣц, каре se кiema Iов. Ачesta ера simплȣ, dрепt шi temъtор de Dȣmnezeȣ̆. Ел авеа шапте фечiорї, treї фете, шi ера богат фоарте, ꙟn кꙟt se кредеа de омȣл чел maї ферiчit ꙟn лȣme. Ꙟntр'о zi вiind ꙟнџерiї ꙟnaintea лȣї Dȣmnezeȣ̆, se zърi шi Satana ꙟntре dꙟnшiї. Dȣmnezeȣ̆ ꙟл ꙟntребъ de a възȣt пе пъмꙟnt вре ȣn om asemenea dрептȣлȣї Iов; Satana ръsпȣnse къ Iов поate фi dрепт, къчї Dȣmnezeȣ̆ 'ї a dat atꙟta богъцie. Dȣmnezeȣ̆ zise кътре Satana: « iatъ ꙟцї daȣ̆ tot че аре Iов, нȣmaї de ел sъ нȣ te atinџї.] » Нȣ mȣлt dȣпъ ачeasta прiimi Iов патрȣ вestirї triste: къ хоцiї din Арабia 'ї a лȣat боiї, вачiле шi mъгарiї; къ a къzȣt фок din чер шi a арs oiле sале; къ Халдеї 'ї a лȣat toate къмiлiле, шi къ s'a sȣрпat kasa шi 'ї a оморꙟt тоцї копiї шi фетеле. Iов ла аȣzipiле ачеstea ꙟшї рȣпse хаїнеле, ꙟшї smȣлse пърȣл шi къzȣ кȣ фаца ла пъмꙟnt ꙟn sфꙟршit zise: « Domnȣл a dat, Domnȣл a лȣat; фie нȣмеле Domnȣлȣї бiнекȣвꙟntat. » Satana нȣ se mȣлцȣmi кȣ atꙟt, чi черȣ dела Dȣmnezeȣ̆ вое ка sъ ловеаskъ пе Iов кȣ лепръ. Iов ръбdъ toate непорочiрiле ачeстea кȣ inimъ tape; шеdea пе ȣn гȣnoiȣ̆ шi кȣ ȣn хꙟрб ꙟшї къръца пȣрaiле dепе рапеле sале. Ел авȣ disпȣte mȣлte кȣ невasta sa шi кȣ treї прieteнї aї sъї; dар ворбъ рea din гȣра sa н'a ешit, de кꙟt o datъ 'шї a блestemat zioa нащерiї sале. Покъindȣse dȣпъ ачеea пентrȣ ворба ачeasta, шi Dȣmnezeȣ̆ възꙟndȣ'ї ръб-

dapea, ꙟі dete ꙟndoit toate целе че піердѕse маї ꙟnainte.

Ꙟ. Кꙟnd Евреії se афла робі ꙟn Вавілоn че мinѕne s'a фъкѕt кѕ чеї tpeї коконї?

Р. Кꙟnd ера Евреії робі ꙟn Вавілоn, Naвaxodonoсор ꙟmпъратѕл Вавілонѕлѕї фъкѕ ѕn idoл маpe, шi dete порѕnкъ ка, кꙟnd вор ръsѕna tpꙟmбіціле, тоці sъ казъ ꙟn џенѕnкї, шi sъ se ꙟnкine idoлѕлѕї ачелѕia. Treї Евреї de фаmiлie бѕnъ: Sedpax, Misax шi Авdenaro nѕ врѕръ sъ se ꙟnкine, шi фiind adѕшї ꙟnaintea лѕї Naвaxodonosop, порѕnчi nѕmaї de кꙟt ка sъ'ї баџе ꙟnтр'ѕn кѕnтор de фок чел apsese de 7 орї. Пара фокѕлѕї nѕ nѕmaї къ nѕ вътъма nimiк nічї тъкар хаїnеле ачелор tpeї коконї; чі еї ꙟn mіжлокѕл фокѕлѕї кꙟnta шi лъѕda пе Dѕmnezeѕл черѕлѕї шi ал пъmꙟntѕлѕї. Skoцꙟndѕ'ї din кѕnтор nевътъmaцї nimiк, порѕnчi Naвaxodonosop ка sъ nѕ ꙟndpъsneaskъ niminї a вътъma пе Dѕmnezeѕл ачелор tpeї коконї.

Ꙟ. Че s'a ꙟntꙟmплат лѕї Daniiл Пророкѕл кꙟnd ера ꙟn Вавілон?

Р. Dѕпъ че se копрinse Вавілонѕл de Персї, ꙟn вpemea лѕї Кірѕ ꙟmпъратѕл Персілор, Пророкѕл Daniiл se афла ꙟn чinste mape. Ачest Daniiл фъкѕ пе Кірѕ sъ ꙟnцелеагъ, къ жертфеле че ле adѕк Вавілоnezії ла idoлѕл Ваал, nѕ ле тъnꙟnкъ idoлѕл чі попії лѕї віn пе sѕбt аskѕns шi іаѕ tot; asemenea tot ачest Daniiл оmopꙟ пе балаѕрѕл ла каре se ꙟnкina Вавілоnezії арѕnкꙟndѕ'ї о храnъ фъкѕtъ de рѕшinъ кѕ ѕnsoape шi перї. Nекъжindѕse Вавілоnez

пе Daniiл; ɪл арѫнкарѫ ɪntр'о гроапѫ кѫ шапте леĭ, de ѫnde еши невѫтѫmat dѫпѫ шеапte зиле. Daniiл a maĭ фost арѫnкat ɪnкѫ о datѫ ɪn гроапа кѫ леiĭ ɪn zilile лѫĭ Dapie ɪmпѫратѫл Пepsiлор; dap шi atѫnчĭ кѫ ажѫtорѫл Dѫmnezeѫлѫĭ челѫĭ adевѫрat a skѫпat невѫtѫmat.

Г. Че четатe ера Ninеве шi пentpѫ че Пророкѫл Iona a фost tpimis de Dѫmnezeѫ ла Ninевiteniĭ?

Р. Nineве ера о четате лѫнгѫ de tpeĭ zile. Dap оаmeniĭ че локѫiа ɪntр'ɪnsa ера atɪt de рѫĭ, ɪn кɪt Dѫmnezeѫ tpimise ла dɪnшiĭ пе Iona Пророкѫл sѫ ле spѫe, кѫ de нѫ se вор покѫi, тоцĭ вор пepi. Iona ɪn лок de a askѫлta пе Dѫmnezeѫ se пѫse ɪntр'о кораbie, шi фѫцi пе mape. Dѫmnezeѫ слобozi ѫn вɪnt аша de грozав, ɪn кɪt фѫкɪndѫse фѫptѫnѫ, кораbia ера ɪn пpimeждie de a se ɪnпека. Чеĭ каре ера ɪn кораbie арѫnкарѫ орĭ че греѫtate ɪn mape; dap кѫ ачеasta нѫ пѫtѫрѫ ɪmпѫка фѫpiiле mѫpiĭ; ɪn sфɪршit арѫnкарѫ sорцĭ sѫ вазѫ dintр'акѫĭ пpiчinѫ se фѫкѫ фѫptѫna. Кѫzɪnd sорцѫл пе Iona ɪл арѫnкарѫ ɪn mape, Dѫmnezeѫ ɪnsѫ порѫнчi ѫnѫĭ kit ка sѫ'л ɪnгiцѫ. Tpeĭ zile шеzɪnd Iona ɪn пɪntечеле пeщелѫĭ stpiга ажѫtор dела Dѫmnezeѫ. Порѫnчind Dѫmnezeѫ kitѫлѫĭ ка sѫ арѫnче ла maл пе Iona невѫtѫmat, iap zise лѫĭ Iona sѫ se dѫкѫ sѫ пропоbedѫeaskѫ покѫinцѫ ла ninевiteniĭ. Iona askѫлtɪnd, intpѫ ɪn Nineве stpigɪnd пе ѫлiцiле четѫцiĭ, кѫ de нѫ se вор покѫi, neste 40 de zile Dѫmnezeѫ о sѫ прѫпѫdeaskѫ четатеа. Аѫзind ачеasta Ninевiteniĭ se ɪmбрѫкарѫ ɪn sак шi ɪn чепѫшѫ, nosti-

ръ ші еі ші dobitoачеле лор, ші se покъіръ de пъкателе лор. Atвnчі лві Dвmnezeв i se фъкв мілъ ші нв връ sъ маі пръпъdeaskъ чetatea. Iona некъжindвse къчі нв i s'a ѫmпліnit пророчіa, ѫші черв moaptea, ші еші афаръ din чetate ка sъ вazъ че о sъ se ѫntѫмпле кв чetatea. Dвmnezeв порвнчі внеі tirве sъ креaskъ ші sъ вmбреaskъ пе Ioana; dвп'ачееа порвнчind внві верме sъ роazъ tirва ка sъ кazъ, Iona se sвпъръ фоарte мвлt. Atвнч' Dвmnezeв zise лві Iona: «Џie ѫџі пъръ ръв пentpв о tirвъ; dap мie квм sъ нв'мі паръ ръв пentpв о чetate ѫn каре sѫnt atѫtea мii de sвфлеte.»

Ѫ. Чine a фost Ivdit, ші че isпръвi a фъквt?

Р. Naвaxodonosop ѫмпъратвл Вавілонвлві a tpimis пе џенералвл съв Олоферн кв оштірі, ка орі внde ва мерџе sъ копрinzъ џърі ші четъџі. Ажвнгѫnd Олоферн ші ла чetatea Бетвліа, ѫn каре локвіа Еврей, аchestia ѫnкреdinџѫndвse ѫn ажвторвл лві Dвmnezeв, нв връръ ка sъ ѫнкіne чetatea. Олоферн плін de мѫніе, ѫнконџіоръ чetatea, ші лвѫndв'і апа, sокotea кв фоамеа ші кв setea sъ о stpѫмtopeze ка sъ se preдea. Чеі din чetate немаі пвtѫnd sъ sвфере setea, xotъpѫръ ка, dака пѫнъ ѫn чінчі ziле Dвmnezeв нв-ва фаче вре о мінвне ка sъ'i sкапе, sъ preдea чetatea. Ѫn лъвntpв ѫn чetate ера ші о въдвва фрвмоаsъ нвмitъ Ivdit. Ачеаsta еші афаръ din чetate, se dвse ла Олоферн, префъкѫndвse квм ар воі sъ вѫнzъ чetatea. Лві Олоферн пърѫndв'і віне, порвнчі ка sъ tpaкteze фрвмоs пе Ivdit. Ѫntp'о seаръ фъкѫnd Олоферн оspъџ

маре, кіемъ ла масъ ші пе Іsdit, ші апрін-zындѕse de dparostea ei, бъѕ шаі мѕлt; dѕпъ а-чееа dѕкындѕse ын кортѕл сък съ se кѕлче, se dѕse mai пе ѕрмъ ла dынsѕл ші Іsdit. Олоферп фіinд adoрmit ші беаt, Іsdit серѕгъ лѕі Dѕm-nezeѕ, ші нефіind nimini ын корt, лѕъ sабіа ші тъind капѕл лѕі Олоферп, ыл dete слѕжнічі sа-ле съ'л аsкѕnzъ, ші ноаntea еші din лагър ші se dѕse ын четатеа Бетѕліа. Аколо арътынd ка-пѕл лѕі Олоферп ла бътрыnii четъцii, тоці se ѕмплѕръ de бѕкѕріе, ші кѕ мік кѕ маре еші-ръ din четате асѕпра връжмашілор, карii гъ-sind пе Олоферп морt, se sперіаръ ші фѕџі-ръ тоці. Astфел Dѕmnezeѕ прin мына Іsditеi скъпъ четатеа Бетѕліа.

Ы. Чіне а фost Товіе, ші каре sынt ынtымплъріле sале?

Р. Ынtре Іsраілітеnii чеі че ера робі ын четатеа Ni-невіі, ера ші ѕнѕл Товіе, din семінціа лѕі Neф-талім, ом бѕн ші dреnt ші темътор de Dѕmne-zeѕ. Ел авеа нѕмаі ѕн фііѕ нѕміt іар Товіе, пе каре ыл креsкѕse ын фріка лѕі Dѕmnezeѕ. Бъ-трынѕл Товіе, ын тоате zілеле лѕкра кыte о фап-тъ бѕнъ, ынгропынd mai кѕ seамъ пе чеі de ѕн неам кѕ sine, пе карii ыі гъsеа морці пе dрѕм. О датъ віind Товіе а касъ оstenit, ші кѕлкын-dѕse афаръ, ыі къzѕ ын окі гъінаці de пасері ші орбі. Din прічіna ачеаsta ажѕнse Товіе ла ма-ре съръчіе ші некаzѕрі. Пе времеа лѕі Товіе, ын Media ера ѕн Іsраілtеаn, кѕ нѕмеле Рагѕіл. Ачеsta авеа нѕмаі о фатъ нѕмітъ Sара, каре авѕ шапте бърбаці ѕнѕл dѕпъ алтѕл dар ын

noaптea пȣнцїї венеа Asmodeȣ, ȣн dȣх ръȣ, шi ꙟї омора пе фie каре. Dȣmnezeȣ кȣноскꙟнd inima чea кȣратъ шi a лȣї Товie шi a Sapiї, tрimise пе ꙟнџерȣл Рафаiл ка съ'ї isбъвеаскъ пе amꙟndoї. Товie a фost dat ꙟmпрȣmȣt ȣнȣї Ispaiлtean din Media niшte банї; tрimiцꙟnd акȣm аколо пе фiꙋл съȣ Товie ка съ'ї чеаръ, ꙟнџерȣл Рафаiл sȣбt фiгȣръ de om ꙟntовъръшi пе tꙟнърȣл Товie. Мергꙟnd пе дрȣm ꙟn рꙟȣл Tiгрȣ tꙟнърȣл Товie прinse ȣn пеще, шi ꙟнџерȣл Рафаiл ꙟї zise съ опреаскъ inima, фiкatȣл шi фiерea, фiind къ ачестea sꙟnt бȣне de a гонi кȣ еле dȣхȣрiле челе реле, шi de a тъmъdȣi албеаца din окї. Ажȣнгꙟnd eї ꙟn чetatea ȣnde ера datорнiкȣл шi Рагȣел кȣ фiiкa sa Sapa, ꙟнџерȣл Рафаiл фъкȣ ка tꙟнърȣл Товie, кȣ фȣmȣл din бȣкъцiле ачелеa але пещелȣї съ гонеаскъ пе Asmodeȣ dела Sapa шi съ o ia de невastъ; шi лȣꙟnd шi банiї dела datорнiк se ꙟntoapseръ a касъ ла бътрꙟнȣл Товie; пе каре tot кȣ лȣкрȣрї de але пещелȣї ꙟл bindeкъ de орбie. Dȣпъ че isпръвi ачeste слȣжбе, ꙟнџерȣл Рафаiл se ꙟнълцъ iаръшї ꙟн черȣрї.

Ꙟ. Чine a фost Sȣsana, шi кȣm s'a dobedit невinoвкцia eї?

Р. Ꙟn времеа кꙟnd ера Евреїї робї ꙟn Вавiлон, ера аколо ȣн om кȣ нȣmеле Ioaкim. Nевasta ачestȣia se нȣmea Sȣsana, шi ера фрȣmoasъ шi кȣ фрiка лȣї Dȣmnezeȣ. Ꙟn kasa лȣї Ioaкim венеа de mȣлte орї doї жȣdeкъtорї, карiї апрinzꙟndȣse de dparostea Sȣsanїї, o datъ кꙟnd ера

sinгѕрь ꙟn ѕкълdъtoape ꙟn гръdinъ, врѕръ sъ o nечinsteaѕкъ. Sѕsana stpiгꙟnd, алергаръ слѕџiле шi слѕжniчiле; dap ачеĭ doĭ жѕdeкъtopĭ шъptѕpisind къ ap фi гъsit ла Sѕsana пe ѕn tꙟnъp че a фѕџit, жѕdeкаръ шi osꙟndiръ пe Sѕsana ка, dѕпъ леџea лѕĭ Moisi, sъ se omoape кѕ nietpiĭ. Фiind къ Sѕsana epa невinoвatъ, шi ꙟn фѕndѕл inimeĭ saле кiema ажѕtopѕл лѕĭ Dѕmnezeѕ кꙟnd eшea гloata афаръ din чetate ка sъ o ѕчiгъ кѕ nietpiĭ, Dѕmnezeѕ deшentъ dѕхѕл ѕnѕĭ пpѕnк nѕmit Daniiл, каpe deosebind пe ачеĭ жѕdeкъtopĭ ѕnѕл de кътpe алtѕл, шi ꙟntpeбꙟnd пe фieкаpe sѕbt че кonачѕ a npins пe Sѕsana пъкътѕind, фiind къ nѕ se notpiвea ръsпѕnsѕл ѕnѕia кѕ ал алtѕia, tot nopodѕл a възѕt къ жѕdeкъtopiĭ ачеia sꙟnt mincinoшĭ, шi къ Sѕsana este невinoвatъ. Ꙟn astфeл de кin Sѕsana se mꙟntѕi, iap ачеĭ doĭ жѕdeкъtopĭ фъpъ ѕчiшĭ кѕ nietpiĭ.

Ꙟ. Dѕпъ Пepsĭ шi dѕпъ Алекsandpѕ Makedon, sѕbt a кѕĭ stъпꙟnipe aѕ къzѕt Евpeiĭ?

P. Dѕпъ че Алекsandpѕ Makedon stpiкъ ꙟmпъpъџia Пepsiлop, шi dѕпъ че ꙟmпъpъџia sa чea mape se ꙟmпъpџi dѕпъ moaptea sa ꙟntpe џenepaлii sъĭ. Iepѕsaлimѕл кѕ палestina къzѕ sѕbt stъпꙟnipea Птолошeiлop din Eгint; dap maĭ пe ѕpшъ sѕbt stъпꙟnipea Sipieĭ, Евpeii авѕръ a sѕфepi mѕлte nефepiчipĭ, maĭ кѕ seamъ de ла Antiox Eпiфan Кpaiѕл Sipieĭ. Ачеsta вpѕ sъ фaкъ пe Евpeĭ sъ se лenede de леџea лop, sъ mъnꙟnчe кapne de nopк шi sъ se ꙟnкine ла idoлĭ. Неврꙟnd Евpeiĭ

sъ факъ ачeasta, Antioх прin siлnічіе врв sъ'ї adвкъ ла asкълtape, бъtіndв'ї, mвnчindв'ї шi omopіndв'ї. Atвnчї вn преot anвme Matatia кв tpeї фечіорї aї sъї, Ivda че s'a zis шi Макавеiв, Simeon шi Ioan, nъdъждвind іn Dвmnezeв, se pidiкъ кв apme іmпpotiва Sipii, ка sъ'шї anepe кpedinцa леџiї. Ръsбоівл Макавеiлор кв Sipia a џinвt mвлtъ вреmе, піnъ кіnd Dвmnezeв prin mвлte minвnї ажвtъ Евpeiлор, шi ішї doбіndipъ sлoбozenia лор, dap maї пе вpmъ іаръ о піерdвpъ къzіnd sвбt stъпіnipea Pomaniлор.

ПАРТЕА II.

TESTAMENTꙋΛ NOꙋ.

Ꙟ. Кꙋm s'a ꙟntꙟmплаt нащереа лꙋĭ Ioan ботезъто-
рꙋл?

Р. Ꙟnainte de a se наще Isꙋs Хristos мꙟнтꙋitорꙋл
лꙋmiĭ, ера ꙋn преot бътрꙟн а нꙋme Zaхаria; пе
невasta sa o кieмa Елisaвet. Aмꙟndoĭ oamenii
ачещia ера кꙋчернiчĭ шi кꙋ фрiка лꙋĭ Dꙋмnezeꙋ,
неaбътꙟndꙋse din порꙋнка лꙋĭ. Ꙟntristaрea лор
чеа maĭ маре ера къ н'авеа копiĭ, шi нiчi нꙋ
пꙋtea sъ нъdъждꙋiaskъ, фiind къ амꙟndoĭ ера
бътрꙟнĭ. Ꙟntр'o zi афлꙟndꙋse Zaхаria ꙟn бiseрi-
къ жертфind, i se аръtъ Архангелꙋл Гаврiiл zi-
кꙟndꙋ'i « нꙋ te teme Zaхаrio, къ рꙋгъчꙋнea
ta s'a аꙋzit, шi мꙋерea ta Елisaвet ва наще
фiꙋ шi веĭ кieмa нꙋмеле лꙋĭ Ioan. » Zaхаria
zise: ꙟn че воiꙋ кꙋноаще ачеаsta, къчĭ еꙋ sꙟnt
бътрꙟн? » Архангелꙋл ꙟĭ ръспꙋнse: « tꙋ веĭ фi
мꙋt шi нꙋ веĭ ворбi пꙟнъ нꙋ se вор ꙟмплini
toate ачеstea. » Dintр'ачел чеаs Zaхаria амꙋцi,

iар Елisaвet рѣmase греа. Апропiindȣse zilele нащерiĭ, Елisaвet нъскȣ фiȣ, шi a опta zi кꙟnd a фost съ se tae ꙟmпрежȣр, врꙟnd ȣнiĭ алцiĭ съ пȣе нȣmеле прȣнкȣлȣĭ dȣпъ нȣmеле фamiлiĭ, Zaхарia прin semn черȣ панакidъ ка съ skрie нȣmеле Ioan, dȣпъ кȣm ꙟĭ zisese Архангелȣл· Кꙟnd skрise ел, iар ꙟĭ вeni лimва, шi съ miраръ toцĭ ziкꙟnd къ: « Om mаре ва фi прȣнкȣл ачesta. »

ꙟ. Кътре чine a фost tрimis Архангелȣл Гаврiiл?

Р. ꙟn лȣна шasea, de кꙟnd ера греа Елisaвet s'a tрimis Архангелȣл Гаврiiл ла sфꙟnta фечioаръ Марia, че локȣia ꙟn пъmꙟntȣл Галiлеi ꙟn четатеа Nazаpet. Кȣm intръ Архангелȣл ла dꙟnsa, o вineкȣвꙟntъ кȣ кȣвintеле ачestea: « вȣкȣръte чееа че ешĭ плinъ de dарȣрĭ, Domnȣл e кȣ tine вineкȣвꙟntatъ ешĭ tȣ ꙟntре mȣерĭ. » ꙟnsпъĭmꙟntꙟndȣse sфꙟnta фечioаръ de ворвеле ачestea, Архангелȣл adъогъ: « нȣ te teme Марio, къ dȣхȣл sфꙟnt se ва погорꙟ пpeste tine, шi tȣ веĭ наще фiȣ, каре se ва кiema Isȣs фiȣл лȣĭ Dȣmnezeȣ mꙟntȣitорȣл лȣmiĭ. » Stꙟnd ꙟнкъ ла ꙟndoiалъ sфꙟnta фечioаръ, Архангелȣл o ꙟнкреdinцъ despре toate челе че zise ел, арътꙟndȣ'ĭ шi пiлda Елisaвeti, кȣ каре se рȣdea sфꙟnta фечioаръ, шi maĭ adъогꙟnd шi ачeasta къ: « ла Dȣmnezeȣ nimiк нȣ este кȣ непȣtinцъ. » Atȣнчĭ шi sфꙟnta фечioаръ Марia zise: « Eȣ sꙟnt роава Domnȣлȣĭ фie mie dȣпъ кȣвꙟntȣл tъȣ. »

ꙟ. Кꙟnd шi кȣm s'a нъsкȣt Isȣs Хрistos?

Р. ꙟn времеа пе кꙟnd ера sфꙟnta фечioаръ греа din dȣхȣл sфꙟnt, a ешit o порȣнкъ de ла Kesар

Авгвst тмпъратвл Ромапілор, ка съ se вкріе toate фаміліiле din тмпъръціа Ромії. Dечі ші сфтnta фечіоаръ, din преюнъ кв логоdnікв съв Iosіф аў плекат ка съ se двкъ съ se вкріе. Ажвнгтnd eі ла Bitлеем, a sosit времеа ка съ паskъ сфтnta фечіоаръ, ші фііnd къ тn орашвл Bitлеем toate каселе ера копрinse de мвлцімеа оаменілор че венисеръ съ se вкріе, a требвit съ мтіе тntр'о кошаръ de доbitoaче, ші аколо пъskв сфтnta фечіоаръ Маріа пе Ісвв Хрistos мтntвitорвл лвмії. Атвnчі тnцервл Domnвлві плin de лвминъ фъкв de щіре пъstopілор, че тші пъщеа твртеле тмпрежврвл Bitлеемвлві, къ s'a пъsкvt Mesia adiкъ Ісвв Хpistos, ші еі віinд гъsіръ првнквл квлкат тn еsле, ші se тnкiнаръ лві. Тмплiniндвse 8 зіле ка съ se таіе првнквл тмпрежвр, і se dete нвме de Ісвс: іар маі тtрзів кtnd se двse сфтnta фечіоаръ ла бісерікъ спре кvръціре, сфтntвл Simeon, че se афла аколо, лвъ пе Ісвв тn браце ші пророчі мвлте пentpв dтnsвл.

Ї. Ктnd s'a пъsкvt Ісвв Хpistos, че s'a аръtat ла ръсъріt?

Р. Ктnd s'a пъsкvt Ісвв Хpistos, ла ръсъріt s'a аръtat о stea, ші треі Магі саў філософі лвтndвse двпъ dтnsа, къчі щіа din пророчіе къ кв аръtареа stелії este съ se naskъ Хpistos; веніръ птnъ ла Іервsалім внde лі se askвnse steaoa. Тntребтnd еі внde s'a пъsкvt вn тмпърат маре, Ірod, каре ера краю ал Ivdeії, s'a спепiat фоарте: ші черчетtnd ел despre нащереа лві Mesia, ші афлтnd къ ла Bitлеем е-

sle sъ se naskъ, zise maгiлор sъ меаргъ sъ'л вazъ, шi ꙟntorкꙟndȣse sъ'ĭ dea de щiре шi лȣĭ ка sъ меаргъ шi ел sъ se ꙟкinе. Eшind Маriĭ din Iерȣsaлim, iар лi se аръtъ steaoa шергꙟnd ꙟnaintea лор, пꙟnъ кꙟnd stъtȣ d'asȣпра каseĭ ȣnde ера Isȣs Хрistos. Intрꙟnd маriĭ ꙟn пъȣntрȣ, гъsiръ пе Isȣs Хрistos, i se ꙟнкinaръ шi ꙟĭ adȣseръ daрȣрĭ aȣр, smiрnъ шi tъмꙟie.

Ꙟ. Ȣnde a фȣџit Iosiф шi Маріа кȣ Isȣs de фрiка лȣĭ Iрod?

Р. Dȣпъ че маriĭ ꙟшĭ isпръвiръ ꙟнкinaрea лор, лȣаръ de щiре прin вis deла ꙟнџер, ка sъ нȣ se ꙟntoаркъ sъ sпȣie лȣĭ Iрod desпре Isȣs, чi пе алtъ кале sъ se dȣкъ ꙟn цара лор. Плекꙟnd маriĭ, ꙟнџерȣл Domnȣлȣĭ вeni, шi ꙟn вis sпȣse лȣĭ Iosiф, sъ se skoале, sъ ia прȣнкȣл шi пе мȣма лȣĭ шi sъ фȣгъ ꙟn Egiпet, къчĭ Iрod ва sъ каȣte пе Isȣs sъ'л омоаре. Iosiф askȣлtъ шi фъкȣ dȣпъ кȣм ꙟĭ sпȣse ꙟнџерȣл. Iаръ Iрod възꙟnd къ 'л аȣ ꙟншелаt Маriĭ, se мꙟnie фоарte, шi порȣнчi ка sъ se омоаре toцĭ копiii чеĭ мiчĭ din Вitлеem шi din прежȣрȣл лȣĭ de doĭ anĭ шi маĭ мiчĭ, sokotind къ ва пешерi шi пе Isȣs. Ꙟn anȣл ȣрмъtор ꙟnsъ мȣрi шi ачел Iрod краюȣл Iȣdei, шi Iosiф ꙟn вis iар лȣъ порȣнкъ deла ꙟнџер, ка sъ se ꙟntoаркъ а каsъ, фiind къ а мȣрit чел че къȣta пе Isȣs sъ'л омоаре. Ꙟntoркꙟndȣse Iosiф шi кȣ Маріа ꙟn Nazaрetȣл Галiлеi, Isȣs se креskȣ аколо stꙟnd sȣвt askȣлtaрea пъріnцiлор sъĭ.

Ꙟ. Че фъкȣ Isȣs кꙟnd ера de doĭ-sпре-зече anĭ?

Р. Іosiф шi кȣ Марiа авеа обiчею̆ ꙟn toцĭ aniĭ sъ meаргъ ла Іерȣsалim sъ пръзнȣiaskъ sърбъtopiле пащелор. Кꙟnd se фъкȣ Isȣs de doĭ-sпpezече anĭ, merse шi ел кȣ пърiнцiĭ sъĭ ла Іерȣsалim. Isпръвindȣse sърбъtopiле, Іosiф шi кȣ Марia se ꙟntoapserъ кътpe kasъ, шi фър'а maĭ ведea de прȣнкȣл Isȣs, кpedea къ ел віne кȣ рȣделе шi пpietinii лор. Seapa кꙟnd 'л аȣ̆ къȣtat шi нȣ'л аȣ̆ афлаt, ꙟntpistapea лор ера фъръ марцiнĭ. А doa zi ꙟntopкꙟndȣse ꙟndъръt ла Іерȣsалim ка sъ'л каȣte, пеste тpeĭ ziле ꙟл афларъ, ꙟn бiserikъ шezꙟnd ꙟntpe ꙟnвъцъtopiĭ леџiĭ, пе kapiĭ ꙟĭ askȣлta, ле ръsпȣndea шi ꙟĭ ꙟntреба кȣ atꙟta dȣх шi isteчiȣne, ꙟn кꙟt toцĭ se mipa de ꙟnцелепчiȣnea лȣĭ. Въzꙟndȣ'л пърiнцiĭ ast-фел, se mipapъ фоapte mȣлt, шi Марia mȣma лȣĭ ꙟĭ zise: « Фiiȣле, пеntpȣ че не aĭ фъкȣt ачеasta, еȣ̆ шi tatъл тъȣ̆ te am къȣtat кȣ destȣлъ ꙟntpistape. » Atȣnчĭ Isȣs ле ръsпȣnse · « Че е къчĭ m'aцĭ къȣtat? аȣ̆ нȣ щiцĭ къ еȣ̆ tpeбȣe sъ ꙟmплinesк воia tatълȣĭ meȣ̆ челȣĭ че m'a tpimis? » Ꙟntopкꙟndȣse Isȣs кȣ пърiнцiĭ sъĭ ꙟn Nazapet, ръmase sȣпȣs лор; mȣma sa цinea ꙟn inima sa toate кȣвintеле че ле аȣzise дела dꙟnsȣл; iap Isȣs кpeщea ꙟntpȣ ꙟnцелепчiȣne, вꙟpstъ шi dapȣл лȣĭ Dȣmnezeȣ̆.

Ꙟ. Кȣm s'a бotezat Isȣs дела Іoan Ботezъtopȣл?

Р. Ꙟnчепꙟnd Іoan Ботezъtopȣл а пpoповеdȣi пpin пȣstie, шi а ꙟnвъца пе oameni калеа аdевърȣлȣĭ stpira; « покъiцiвъ къ s'a апpoпiat ꙟmпъръцiа черȣpiлор; » шi opĭ чine mepцea, ꙟл askȣлta шi кpedea, se бoteza дела dꙟnsȣл ꙟn апа Іорdа-

нȣлȣĭ. Ѫntр'ачеа вeni ші Isȣs ка съ se бoteze deлa Ioan; dар Ioan ѫĭ zise къ нȣ este ел вредnік съ бoteze пе Isȣs, чі Isȣs съ'л бoteze пе dѫнsȣл. Atȣнчĭ Isȣs ѫĭ zise, къ аша se каde съ se бoteze ел deлa dѫнsȣл. Intрѫnd Isȣs ѫн апа Iорdанȣлȣĭ, se бoteзъ deлa Ioan; ші dȣпъ че еші din апъ, s'a възȣt черȣл deskizѫndȣse ші Dȣхȣл sфѫnt погорѫndȣse пeste Isȣs ѫн кіп de порȣмб, ші ȣн глас din черĭ zikѫnd: « ачеsta este фіюл меȣ чел юбit, ѫntрȣ каре am біне боit. » Прintр'ачеasta se ѫнкредінцъ Ioan din destȣл къ Isȣs este мѫнтȣіторȣл лȣміĭ; ші a doa zi біind Isȣs ла dѫнsȣл, Ioan аратъ пе Isȣs ла tot норodȣл че ера кȣ dѫнsȣл zikѫnd: « юатъ міелȣл лȣĭ Dȣмnezeȣ, каре щерџе пъкатȣл лȣміі. » Isȣs ера atȣнчĭ ка de трeĭ-zeчĭ de anĭ; юар норodȣл ѫнкъ нȣ'л кȣноща чіне este, чі ѫл sокotea de фіюл лȣĭ Iosіф din Nazaреt.

∴ Че фъкȣ Isȣs dȣпъ че se бoteзъ, ші кȣм a фost isпitit de кътре diaболȣл?

Р. Dȣпъ че se бoteзъ Isȣs deлa Ioan, se dȣse ѫн пȣstie, ші аколо постind патрȣ-zeчĭ de zіле ші патрȣ-zeчĭ de ноnцĭ, вeni isпititорȣл ла dѫнsȣл ші ѫĭ zise: « dакъ tȣ ещĭ фіюл лȣĭ Dȣмnezeȣ, zi ка пietрiле ачestea съ se факъ пѫĭнĭ. » Isȣs ѫĭ ръsпȣнse: « skріs este къ омȣл нȣ тръеще нȣмаĭ кȣ пѫĭне, чі ші кȣ кȣвѫнtȣл лȣĭ Dȣмnezeȣ. » Dȣпъ ачеasta ѫл dȣse isпititорȣл ѫн четаtea чеа sфѫнтъ; ші sȣindȣ'л пе бiseрiкъ ѫi zise dакъ ещĭ фіюл лȣĭ Dȣмnezeȣ, арȣнкъte d'аколо жos, къчĭ skріs este, къ ѫнџерiлор sъĭ ва порȣнчі пентрȣ tine ка съ te рiдiче пе мѫĭнĭ ка

нȣ кȣm-ва sъ se ꙟmпiediче de пiatръ пiчiорȣл тъȣ.» Isȣs ꙟĭ ръsпȣnse: «dap шi ачeasta este sкрis: ка sъ нȣ isпiteштĭ пе Domнȣл Dȣmnezeȣл тъȣ.» Лȣꙟnd dȣпъ ачeasta isпititорȣл пе Isȣs, ꙟл sȣi ꙟntр'ȣn mȣnte ꙟnaлt, шi аpъtꙟndȣ'ĭ toate ꙟmпъръцiiле пъmꙟntȣлȣĭ ꙟĭ zise: «toate ачestea цi ле воĭȣ da цie, daка te веĭ ꙟnкina mie.» Isȣs ꙟĭ ръsпȣnse: «deпъpteazъte deлa mine satano! къчĭ sкрïs este, sъ нȣ te ꙟnкinĭ de кꙟt Dȣmnezeȣлȣĭ тъȣ, шi лȣĭ singȣр sъ'ĭ слȣжещĭ.» Атȣнчĭ se deпъртъ isпititорȣл deлa Isȣs, шi ꙟnџерiĭ веniръ ка sъ'ĭ слȣжeasкъ лȣĭ.

Ꙟ. Кȣm a ꙟnчепȣt Isȣs слȣжба tрimitерïĭ saле?

Р. Isȣs ꙟnчепȣ слȣжба tрimitерiĭ saле прin ꙟnвъцътȣрĭ шi прin minȣнĭ, шi ꙟшĭ алese шi doĭ-sпрezече ȣченiчĭ.

Ꙟ. Каре a фost чеа din тꙟĭȣ minȣне a лȣĭ Isȣs?

Р. Мергꙟnd ꙟn Кана Галiлеi ла нȣntъ, se isпръвi вiнȣл. Атȣнчĭ Isȣs ка sъ факъ пе ȣченiчiĭ sъĭ sъ креazъ ꙟntрꙟnsȣл, порȣнчi sъ adȣкъ шase васе плine de апъ каре ле вiнeкȣвꙟntъ, шi апа se префъкȣ ꙟn вin.

Ꙟ. Кȣm a ворвit Isȣs кȣ Samapineaнка?

Р. Мергꙟnd ꙟn Samapia апроапе de o четate нȣmitъ Sixap, шezȣ ла ȣn пȣц: шi вiind o mȣере Samapineaнкъ sъ scoaцъ апъ, Isȣs ꙟĭ черȣ апъ sъ веа. Шezꙟnd Samapineaнка maĭ mȣлtъ време de ворвъ кȣ ел, Isȣs ꙟĭ spȣse къ ea аре апа вieцiĭ шi ꙟĭ пророчi mȣлte. Samapineaнка алергꙟnd ꙟn четate, spȣse тȣтȣлор de Isȣs,

ші віind maĭ mȣлці Samapineni кpezȣpъ ꙟn-tpꙟnsȣл.

ꙟ. Кȣm a tъmъdȣit Isȣs пe sлȣгa sȣtaшȣлȣĭ?

P. Апроniindȣse Isȣs de Капернаȣm, веni лa dꙟnsȣл ȣn sȣtaш кa sъ'ĭ tъmъdȣiaskъ пe sлȣгa sa. Isȣs вpꙟnd sъ meapгъ a каsъ лa dꙟnsȣл, sȣtaшȣл zise: «Doamne, nȣ sꙟnt вpednik sъ intpi sȣбt акоперемꙟntȣл кaseĭ meлe, чi zi nȣmaĭ кȣ кȣвꙟntȣл ші se вa tъmъdȣi sлȣгa mea.» Atȣnчĭ Isȣs mipꙟndȣse de кpedinцa Sȣtaшȣлȣĭ ꙟĭ zise: «фie цie dȣпъ кȣm воещĭ, ші s'a tъmъdȣit sлȣгa sȣtaшȣлȣĭ dintp'ачeл чeas.

ꙟ. Кȣm a вindeкat Isȣs пe sлъбъnoгȣл?

P. Мергꙟnd Isȣs лa Іерȣsалim, ȣnde epa sкълdъtoapea Oi, чe se ziчe Bitesda ші кape ape чinчĭ фoiшoape, [аколо epa mȣлціme de tot фeлȣл de болnaвĭ, кape ащепта mішкapea aniĭ; къчĭ ꙟnџepȣл Domnȣлȣĭ se погора лa вpemea sa ꙟn sкълdъtoape, ші tȣpбȣpa ana, ші кape din болnaвĭ intpa ꙟntꙟiȣ dȣпъ tȣpбȣpapea aniĭ, se фъчea sъnъtos opĭ de чe боалъ epa копpinsȣ. ꙟntpe алці болnaвĭ въzȣ Isȣs аколо ші пe ȣn sлъбъnoг zъкꙟnd de tpĭ zeчĭ ші ont de anĭ, ші кape se плꙟnџea лȣĭ Isȣs къ n'ape om sъ'л баџe ꙟn sкълdъtoape лa вpeme. Isȣs ꙟĭ zise: «skoaлъte, iaці natъл tъȣ ші ȣmблъ;» ші se tъmъdȣi sлъбъnoгȣл dintp'ачeл чeas. Въzꙟnd dȣпъ ачeea Isȣs пe aчest om ꙟn бisepikъ, ꙟĭ zise: «iatъ къ te фъкȣшĭ sъnъtos, de акȣm ꙟnainte sъ nȣ maĭ гpeшeщĭ.»

ꙟ. Кȣm a ꙟnвiat Isȣs пe фiiȣл въdȣвeĭ din Nain?

P. ꙟntꙟmплꙟndȣse кa sъ meapгъ Isȣs лa o чetate

нѹmitъ Nain, кѫnd se апропiа de порцiле четъцiĭ, iatъ skotea пе ѹн мopt, фiiѹл ѹнѹл пъsкѹt ал maiчiĭ sале, шi ачеаsta ера въdѹвъ. Isѹs възѫndѹ-о плѫнгѫnd, i se фъкѹ miлъ de dѫnsа, шi'ĭ zise: «мѹере нѹ плѫнце.» Dѹпъ ачееа апропiindѹse de чеĭ че dѹчеа пе mopt, ѫĭ опрi, шi atingѫndѹse de кошчiѹг zise кътре mopt: «tѫнъpѹле, цie ѫцĭ ziк sкоалъ!» Ѫнвiind moptѹл, ръmaseръ toцĭ плiнĭ de miраре, шi лъѹdаръ пе Dѹmnezeѹ.

Ѫ. Кѫnd ѫнвъца Isѹs кѹm ворвеа maĭ mѹлt, шi каре este пiлda seminцеi?

Р. Кѫnd ѫнвъца Isѹs орĭ пе ѹченiчiĭ sъĭ орĭ пе народѹл че венеа ла dѫnsѹл, ле ворвеа maĭ mѹлt ѫn пiлde, ка sъ прiчеапъ maĭ вiне. О ast-фел de пiлdъ а фоst ачеаsta: ешitаѹ seмънъторѹл sъ'шĭ samene sъмѫнца sа, шi ѹна късѫnd пе dрѹm, венiръ пасерiле черѹлѹĭ шi о мѫнкаръ; алtа късѫnd пе пiatръ, s'а ѹsкаt неавѫnd ѹmezeалъ: алtа късѫnd ѫntpe мъръчiнĭ, креsкѹръ шi о ѫнneкаръ; iар алtа късѫnd пе пъмѫnt вѹн креsкѹ шi adѹse pod ѫnsѹtit. Ѫntреввѫnd ѹченiчiĭ пе Isѹs че ва sъ ziкъ пiлda ачеаsta; ле ръsпѹnse, къ sъмѫнца este кѹвѫntѹл лѹĭ Dѹmnezeѹ, шi sъмѫнца каре каde пе dрѹm, este пentрѹ оamenii каре аѹd кѹвѫntѹл лѹĭ Dѹmnezeѹ, dар нѹ'л ѫнцелег; шi вiнd diаволѹл iа кѹвѫntѹл лѹĭ Dѹmnezeѹ deла dѫnшiĭ ка sъ нѹ креазъ, шi sъ нѹ se мѫntѹiаskъ; чеа че пе пiatръ este пentрѹ оamenii каре прiiмеsк кѹвѫntѹл лѹĭ Dѹmnezeѹ кѹ вѹкѹрiе, шi кред оаре кѫtъ ва време, dар неавѫnd ръdъчiнъ

бѹнъ кѹвѫntѹл, ла вреme de siлъ se леаnъdъ de dѫnsѹл; чеа каре kade ѫntpe mъръчiniї este пentpѹ oamenii каре kped кѹвѫntѹл лѹї Dѹmnezeѹ, dap dѫndѹse dѹпъ грiжiле шi desфътъpiле лѹmiї, ѫnпеакъ кѹвѫntѹл шi n'adѹк пiчї ѹn pod; iap sъmѫnца че kade пе пъmѫnt бѹn este пentpѹ oamenii карiї пpiimesk кѹвѫntѹл лѹї Dѹmnezeѹ, ѫл пъzesk шi adѹк podѹpї mѹлte.

Ѫ. Че s'a ѫntѫmплаt лѹї Isѹs ѫn цinѹtѹл Гергesenilop шi ал Гардаpenilop?

Р. Трекѫnd Isѹs ѫn цinѹtѹл Гергesenilop шi ал Гардаpenilop, ѫї ешiръ doї ѫndpъчiцi ѫnainte stpiгѫnd: Isѹse фiѹл лѹї Dѹmnezeѹ! че aї venit съ пе mѹnчешї пе noї ѫnainte de вреme?» Isѹs порѹnчind dѹхѹpiлop челор реле съ iasъ din tpѹпѹpї, еле se рѹгаръ съ intpe ѫntp'o tѹpmъ de порчї, че пъщеа апроапе, iap порчiї съpiръ ѫn mape шi se ѫnпекаръ тоцї. Пъstopiї mepгѫnd шi sпѹind ѫn четате челе че въzѹръ, toatъ четатеа еши шi рѹгъ пе Isѹs ка съ easъ din хотареле лор.

Ѫ. Кѹm a tъmъdѹit Isѹs пе omѹл кѹ mѫna ѹskatъ din sinaгогъ?

Р. Intpѫnd Isѹs odatъ ѫn Sinaгогъ saѹ ѫn шкоала евреeaskъ ка съ ѫnвеце, въzѹ аколо пе ѹn om кѹ mѫna ѹskatъ. Фаpiseiї шi кърtѹpapiї, каре ера чеї maї ѫnвъцацї aї евpeiлop, sokotind съ гъseaskъ пpiчiнъ de a ѫnвiновъцi пе Isѹs ѫл ѫntpeбаръ dakъ se кѹвine a tъmъdѹi sѫmбъta? Isѹs ле ръsпѹnse: « каре om, daka ѫї ва къdea вре о oae sѫmбъta ѫn гроапъ, пѹ о ва skoate?» Кѹ ачеst ръsпѹns вipѹind Isѹs пе фа-

piseĭ шi пе кърtȣрарĭ, tъmъdȣi пе omȣл кȣ mɪ-
на ȣsкatъ; iар фаріseiĭ, шi кърtȣраріĭ se ȣм-
плȣръ de пismъ asȣпра лȣĭ, шi кътtɪndȣл sъ'л
omoаре, Isȣs фȣџi de аколо.

Ꙟ. Каре este піldа перінеĭ че о zise Isȣs?

Р. Ȣmблɪnd Isȣs шi ɪnвъцɪnd пе ȣчeнічiĭ съĭ шi пе
nopod, zise' піldа ачeasta: ɪмпъръціа черȣлȣĭ
este asemenea ȣнȣi om каре а semънаt съmɪнцъ
бȣнъ, шi кɪnd дорmia oameniĭ съĭ, веni връж-
mашȣл шi, semънɪnd перінъ пɪntре грɪȣ, фȣџi.
Възɪnd slȣџiле періна, zisеръ stъпɪнȣлȣĭ лор
ка съ'ĭ ласе sъ о smȣлгъ; dар stъпɪнȣл пȣ врȣ
съ'ĭ ласе пɪнъ ла времеа seчерішȣлȣĭ; « atȣнчĭ
zise stъпɪнȣл, воĭȣ ziче seчеръtорілор ка sъ
strɪнгъ періна snопĭ ка съ'ĭ аrdem, iар грɪȣл
съ'л баџе ɪn жitniцеле меле. » Denъrtɪndȣse
nopodȣл, ȣчeнічiĭ ɪntребаръ пе Isȣs че ɪnsem-
neazъ піldа ачeasta; Isȣs ле ръspȣnse: Omȣл
semънъtор este фііȣл omenesк, царіна este лȣ-
mea, съmɪнца чеа бȣнъ sɪnt dрепціĭ, iар пері-
на sɪnt oameniĭ чеĭ ръĭ; връжmашȣл este diаво-
лȣл, seчерішȣл este sфɪршitȣл лȣmiĭ, iар seче-
ръtоріĭ sɪnt ɪnџеріĭ: пentрȣ къ ла sфɪршitȣл
лȣmiĭ ва tрimite фііȣл omenesк пе ɪnџеріĭ съĭ,
ка съ strɪнгъ пе tоцĭ чеĭ ръĭ шi съ'i арȣнче ɪn
фокȣл чел вечпік, ȣnde este плɪns шi sкɪршnі-
rea dінціlор; iар dрепціĭ, вор stрълȣчi ка
soареле ɪntрȣ ɪmпъръціа черȣрілор.

Ꙟ. Кȣm s'а ɪntɪmплаt tъерea капȣлȣĭ лȣĭ Ioan Бо-
tezъtорȣл?

Р. Ioan mȣstрɪnd пе Ірod кралȣл Іȣdeiĭ, къ de
че а лȣat de шȣере пе neвasta фрателȣĭ съȣ,

Іpod mѣniindѫse пе dѫnsѫл 'ла върat ѫn temniцъ; iap ал омор ѫ n'a ѫndpъsnit, фiind къ se temea de нopod каре чinstea пе Іоan ке пе ѫn пророк mape. Фъкѫnd Іpod ѫn osпъц mape, фata Іpodiadeĭ пebestiĭ лѫĭ Іpod a жѫкat atѫt de фрѫmos шi de плъкѫt, ѫn кѫt Іpod 'ĭ a фъгъdѫit къ ѫĭ ва da opĭ че ва чере. Фata, din поваца mѫmeĭ sале, a чeрѫt капѫл лѫĭ Іоan Botezъtорѫл, шi Іpod a шi поpѫнчit de 'лa тъiat шi і ла dat.

Ѫ. Кѫm a xpъnit Isѫs 5000 de oameni?

Р. Трекѫnd Isѫs mapea Tiвepiadeĭ, se ѫѫi ѫntp'ѫn mѫnte шi dѫпъ dѫnsѫл mepse нopoade mѫлte, къ sъ'ĭ ѫнвеце шi ѫъ тъшъdѫѣаskъ пе чеĭ болнавĭ. Despre seapъ ѫчeniчiĭ pѫгаpъ пе Isѫs ка sъ slобоазъ нopoadeле sъ se dѫкъ sъ'шĭ кѫmнере пѫĭne. Isѫs zise кътре ѫчeniчĭ: «daцiле воĭ пѫĭne sъ mъnѫнче.» Ръsпѫzѫnd ѫчeniчiĭ, къ eĭ n'aŭ maĭ mѫлt de кѫt 5 пѫĭnĭ de opzŭ шi 2 пещĭ. Isѫs ле черѫ ка ѫъ і ле adѫкъ ла sine, шi благоsловindѫле ле dete ѫчeniчiлор ка sъ ле ѫmпарцъ ла нopoade. Nopoadeле epa ка ла 5000 de oameni, шi aŭ mѫnкat шi s'aŭ sъtѫpat тоцĭ, шi aŭ maĭ pъmas ка вре о 12 кошѫpĭ de фъpъmitѫpĭ. Въzѫnd ачеаsta, тоцĭ slъвipъ пе Dѫmnezeŭ.

Ѫ. Че фъкѫ Isѫs dѫпъ че xpъni пе чеĭ 5000 de oameni, шi че s'a ѫntѫmплat кѫnd ѫчeniчiĭ ѫѫĭ плекаpъ кѫ кораbia пе mape?

Р. Dѫпъ че a xpъnit Isѫs пе чеĭ 5000 de oameni, se ѫѫi sinгѫр ѫn mѫnte ка sъ se poaцe, iap ѫчeniчiĭ плекаpъ кѫ кораbia ка sъ трeакъ ma-

pea. Noaptea pidikѫndѹse ѹn вѫnt ѫmпpotiвnik кopaвia se лѹпta кѹ валѹpiле мъpiĭ. Ла a пaтpa stpeaжъ din пoaпte вeni Isѹs лa кopaвie, ѹмвлѫnd кѹ пiчioapeлe пe мape. Вьzѫndѹ'л ѹчeпiчiĭ se sпepiapъ, sokotind къ este пълѹкъ; dap Isѹs лe вopвi zikѫndѹлe sъ пѹ se teamъ къчi eл este. Петpѹ чepѹ вoe deлa Isѹs кa sъ meapгъ шi eл пe mape лa dѫnsѹл; мepгѫnd ѫпsъ ѫnчeпѹ a se кѹфѹnda, шi sпepiindѹse stpiгъ: « Doamne, ажѹтъ'mĭ! » Isѹs апѹкѫndѹ'л de мѫnъ ѫĭ zise: « пѹцin кpedinчiosѹле! » Intpѫnd Isѹs ѫn кopaвie пoтoлi вѫntѹл шi фѹptѹna пѹmaĭ кѹ кѹвѫntѹл.

Ѫ. Кѹm a тъмъdѹit Isѹs пe фiĭкa xananeeнчeĭ?

Р. Tpeкѫnd Isѹs ѫn пъpцiле Tipѹлѹĭ шi але Sidoпѹлѹĭ, iатъ o мѹepe xananeaнкъ stpiгъ dѹпъ dѫnsѹл: « фiiѹле ал лѹĭ Daвid, мiлѹeщeтъ! къ фiiкa mea pъѹ se ѫndpъчeщe! » Isѹs пepъsпѹzѫndѹ'ĭ nimik, ѹчeпiчiĭ ѫл pѹгapъ кa sъ o asкѹлte; iap Isѹs лe pъsпѹnse: « пѹ sѫnt tpimis de кѫt пѹmaĭ кътpe oiле чeле пiepdѹte але кaseĭ лѹĭ Ispaiл. » Мѹepea апpoпiindѹse tot maĭ мѹлt stpiгa: « Doame, ажѹтъ'mĭ! Isѹs ѫĭ zise: « пѹ este вine a лѹa пѫinea фiiлop шi a o лeпъda кѫniлop. » Мѹepea pъsпѹnse: « adeвъpat e Doamne, къ шi кѫniĭ мънѫнкъ din фъpъmitѹpiле чe кad din masa stъпѫniлop лop. « Atѹnчĭ Isѹs zise: « O мѹepe mape este кpedinцa ta! фie цie dѹпъ кѹm вoeщĭ, » шi s'a тъмъdѹit фata eĭ dintp'ачeл чeas.

Ѫ. Кѹm s'a skimвat Isѹs лa фaцъ ѫn мѹteле Tавopѹлѹĭ?

Р. Врɪnd Isȣs съ dea ȣченічілор съї о idee de слава sa чеа Dȣmnezeeaskъ, лȣъ кȣ sine пе Петрȣ, пе Іаков ші пе Іоаn, ші se sȣі кȣ dɪnшії ɪn-tр'ȣn мȣnte. Рȣгɪndȣse ел аколо, фаца лȣї а ɪnчепȣt а se skimба; образȣл лȣї stрълȣчеа ка soареле, ɪар хаїнеле ɪї ера албе ка zъпаda. Ɪntр'ачееа ɪатъ se арътаръ ші Moisi ші Іліе ворбind кȣ Isȣs. Deшептɪndȣse ȣченічії din somn фiind къ dорміta, ші възɪnd пе Isȣs ɪntр'atɪta славъ zise Петрȣ: «Doamne, біne este съ фіm ноï аічï; de вреї, съ фачем треї колібї, ȣна ціе, ȣна лȣї Moisi ші алта лȣї Іліе.» Ворбind ɪнкъ Петрȣ, ȣn нȣор лȣminos se коборɪ asȣпра мȣнтелȣї, ші ȣn глаs se аȣzi din нȣор: «ачеsta este фiɪȣл меȣ чел ɪȣбіt, ɪnтрȣ каре біne am воіt; пе ачеsta съ'л askȣлтаці.» Ȣченічії кɪnd аȣzіръ ачеаsta къzȣръ кȣ фецеле ла пъмɪnt; ɪар Isȣs апроnіindȣs de dɪnшії ле zise съ se skoале, ші еї skȣлɪndȣse нȣмаї възȣръ nimік ші пе nimіnі de кɪt пе Isȣs sінгȣр.

Ɪ. Кȣм а тъмъdȣіt Isȣs пе фiɪȣл чел лȣнатік?

Р. Ȣn om авеа ȣn фiɪȣ лȣнатік ші мȣt, ші dȣхȣл чел ръȣ че intраse ɪntрɪnsȣл ɪл къsnea амар, ші de мȣлте орї ɪл арȣнка ɪn фок ші ɪn апъ. Пе ачеst тɪнър ɪл adȣse татъл съȣ ла ȣченічії лȣї Isȣs, dар еї н'аȣ пȣtȣt съ'л тъмъdȣɪаskъ. Ɪnsфɪршіt adȣкɪndȣ'л ла Isȣs, ɪл тъмъdȣі. Ɪntребɪnd ȣченічії пе Isȣs, пентрȣ че еї нȣ'л аȣ пȣtȣt тъмъdȣі, Isȣs ле ръsпȣnse: «пентрȣ некредінца воаstръ; къчї de аці авеа кредінцъ нȣмаї кɪt ȣn гръȣnte de мȣштар; аці

zіче мѕntелѕї мѕtъle de aiчї, шi s'ap мѕta; кътpê aчeasta, maї adъoгъ Isѕs, aчest фeл nѕ ese de кіt кѕ nostѕл шi кѕ pѕгъчiѕnea.»

Ꙟ. Кѕш a тъмъdѕit Isѕs пe opвѕл din nащepe?

P. Tpeкіnd Isѕs odatъ пe dpѕm, въzѕ ѕn opв din nащepe. Ꙟntpeвіnd ѕчeniчiї пe Isѕs, чine a гpeшit aчeasta opї пъpinцiї лѕї, de s'a nъsкѕt opв, Isѕs лe pъsпѕnse; къ niчї eл niчї пъpinцiї лѕї n'a гpeшit, чi пentpѕ мъpipea лѕї Dѕnezeѕ s'a nъsкѕt opв. Deчї sкѕїпіnd Isѕs жos шi фъкіnd tinъ ѕnse oкiї opвѕлѕї ziкіndѕ'ї: «мepцї de te sпалъ ꙟn лaкѕл Siлoaмѕлѕї.» Фъкіnd aчeasta opвѕл, i se deskise oкiї шi вътzѕ.

Ꙟ. Кѕm a пetpeкѕt Isѕs ꙟn кasъ лa Mapta?

P. Intpіnd Isѕs ꙟntp'ѕn sat, o мѕepe a nѕme Mapta, 'лa пpiimit пe dіnsѕл ꙟn кasa sa. Ꙟn вpeme кіnd Mapta se siлea a sлѕжї лѕї Isѕs Mapia sopa Maptiї шedea лa пiчioapeлe лѕї Isѕs, шi askѕлta кѕвinteлe лѕї. Tіnжind Mapta пentpѕ aчeasta, къ nѕmaї ea sinгѕpъ sлѕжaщe, Isѕs ꙟї zise къ Mapia пaptea чea вѕnъ 'шї a aлes, кape nѕ se вa лѕa deлa dіnsa.

Ꙟ. Кape este пiлda фiiѕлѕї пiepdѕt?

P. Ѕn om aвea doї фeчiopї, шi чeл maї tіnъp чepіnd пaptea sa din aвepea tatълѕї sъѕ, se dѕse, шi ꙟшї кeлtѕi toatъ aвѕцia пpin desфpіnъpї шi лѕкpѕpї de nimiк. Aжѕnгіnd maї пe ѕpmъ лa atіta лinsъ, ꙟn кіt мѕpea de фoame, лѕъ кѕpaж кa sъ se ꙟntoapкъ кѕ пoкъinцъ iap ꙟnвpaцeлe tatълѕї sъѕ. Ꙟntp'adeвъp tatъл se вѕ-

кѫръ de венipea фiюлѹї sъѹ atѫt de mѹлt, ѫn кѫt фъкѹ оsпъц mape. Кѫpiind, пentpѹ ачеasta чела лалt фiѹ, tatъл ѫї zise, sъ se бѹкѹpe шi ел, пentpѹ къ s'a афлat фiюл чел пiepdѹt.

Ѫ. Капе este пiлda богатѹлѹї nemiлostiв?

Р. Епа ѹn om богат фоарte, каpe tpъia ѫn toate плъчеpiле viецiї. Ла поарtа ачеstѹї богат, zъчеа ѹn sъpак a nѹme Лаzъp, каpe din фъpъмitѹpiле че къdea dела masa богатѹлѹї пофtea sъ se satѹpe. Мѹpind sъpакѹл Лаzъp, sѹфлеtѹл лѹї se dѹse ѫn sѫnѹл лѹї Авраам; ѫntѫmплѫndѹse dѹпъ ачееа sъ моаpъ шi богatѹл, sѹфлеtѹл лѹї se dѹse ѫn iad шi ѫn mѹнчї. Рidiкѫndѹ'шї богatѹл окiї шi възѫnd пе Лаzъp ѫntpѹ феpiчipe stpiгъ: « Пъpiнte Авpaame! tpimite пе Лаzъp ка кѹ деџеtѹл ѹdat ѫn апъ sъ 'мї ръкоpeaskъ лimba! » dap Авpaam ѫї ръsпѹnse: « фiюле! adѹ'цї a minte къ tѹ aї лѹat чеЛе бѹne ѫn viaцa ta, шi Лаzъp чеЛе реле; акѹm este кѹ dpeptѹл ка ел sъ se mѫнгѫe шi tѹ sъ te кinѹeштї. »

Ѫ. Кѹm a вinекѹвѫntat Isѹs пе пpѹнчї?

Р. Ѫntp'о вpeme ѹniї din пъpinцї ѫшї adѹчеа пе копiї лоp ла Isѹs ка sъ'шї пѹе mѫiniле пе dѫnшiї sъ'ї вineкѹвinteze; dap ѹчеnічiї ѫї оnpea шi nѹ'ї лъsa. Възѫnd Isѹs ачеasta ле zise: « Лъsaцї пе пpѹнчї sъ vie ла mine, къчї ѹnopa ка ачеstopa este ѫmпъpъцia лѹї Dѹmnezeѹ.

Ѫ. Кѹm a кiemat Isѹs пе Zакхеѹ?

Р. Тpeкѫnd Isѹs пpin четatea Iepixonѹлѹї, ѹn om a nѹme Zакхеѹ, каpe еpa maї mape пpeste вamemї, шi каpe еpa богат, вpѫnd sъ вазъ пе

Isȣs, пentpȣ къ epa mik de stat, se sȣi ꙟnтp'ȣn копачꙋ. Възꙟndȣ'л Isȣs кꙟnd тpечea пe аколо ꙟï zise: «Zaкxeiȣ! кoвoapъtъ degpaв, пentpȣ къ astъzï ꙟn kasa ta вoiȣ sъ фiȣ.» Mepгꙟnd Isȣs ꙟn kasa лȣï Zaкxeiȣ, кapе ꙟл пpiimi кȣ вȣкȣpie mape, mȣлцï mȣpmȣpa, къ Isȣs petpeче кȣ вamешii шi кȣ пъкътошiï. Zaкxeiȣ zise кътpe Isȣs: «Doamne iatъ жȣmъtate din авȣцia mea daȣ съpaчiлop, шi de am пъпъstȣit пe чiпeвa ꙟntopк ꙟnтpeit.» Isȣs ꙟï pъsпȣnse: «mꙟntȣipe s'a фъкȣt kaseï ачeщia astъzï, къчï шi ачesta фiȣл лȣï Aвpaam este; пentpȣ къ фiiȣл omenesк a вenit sъ mꙟntȣiaskъ пe чeл пiepdȣt.

Ꙟ. Кȣm a ꙟnвiat Isȣs пe Лazъp?

P. Ꙟn Bitania, epa вoлпaв ȣпȣл Лazъp, пe kape ꙟл ꙟȣвea Isȣs. Sȣpopiлe ачestȣia Mapta шi Mapia tpimisepъ лa Isȣs кa sъ'ï spȣe. Isȣs пemepгꙟnd atȣпчï, se dȣse maï пe ȣpmъ, dap Лazъp atȣпчï epa mopt de пatpȣ ziлe. Възꙟnd Isȣs ꙟntpistapea чea mape чe epa лa kasa лȣï Лazъp, se dȣse лa mopmꙟnt, ȣnde epa ꙟпгpoпat шi stpiгꙟnd кȣ глas mape «Лazъpe! вiпo афаpъ!» ꙟnвiie Лazъp; iap чeï чe epa de фaцъ, se minȣпapъ, sлъвind пȣtepea лȣï Dȣmnezeȣ. Фapiseiï ꙟnsъ din zioa ачeea фъкȣpъ sфat кa sъ omoape пe Isȣs; шi фiind къ фie. кape пoфtea sъ вazъ пe Лazъp ꙟnвiat din mopцï хotъpꙟpъ sъ omoape шi пe Лazъp.

Ꙟ. Кȣm a влеstemat Isȣs smoкiпȣл чeл пepoditop?

P. Mepгꙟnd Isȣs ꙟn Bitania лa Iepȣsaлim, флъmꙟпzi пe dpȣm, шi възꙟnd ȣn smoкiп кape aвea

фрȣnze, se dȣse ла dînsȣл sokotind къ ва гъ-
si чева; dap negъsind nimik, îл блestemъ, ка
съ нȣ maĭ факъ рod în веак. A doa zi вeni-
ръ ȣчeniчiĭ ла Isȣs, шi îĭ spȣserъ къ smoki-
nȣл s'a ȣskat din ръдъчinĭ; ꙇар Isȣs ле zise:
« aveцĭ кредinцъ, къчĭ кȣ dînsa пȣteцĭ фаче
орĭ че; шi орĭ че въ веціĭ рȣга, dȣпъ кȣm
веціĭ кpede, аша ва фi воъ. »

Î. Че a zis Isȣs пentpȣ въдȣва чea milostiвъ, ка-
pe пȣse doĭ dinapĭ în вistiepia бisepiчiĭ?

P. Фiind Isȣs în Iepȣsaлim, se dȣse ла бisepiкъ,
шi npiвia ла ачеia каpe пȣnea банĭ în вistie-
pia бisepiчiĭ. Ȣniĭ каpe epa богацiĭ пȣnea
mȣлt; dap viind шi o въдȣвъ sъpакъ, пȣse шi
ea doĭ dinapĭ, Isȣs zise кътpe ȣчeniчiĭ съĭ:
« въдȣва ачеasta a пȣs maĭ mȣлt de кît тoцĭ;
пentpȣ къ toцĭ аȣ пȣs din npisosȣл лоp; ꙇap
въдȣва a пȣs tot че a авȣt.

Î. Каpe este пiлda челоp zeче фete?

P. În zioa чea maĭ dȣпъ ȣpmъ, asemenea ва фi
îmпъpъцia чеpȣлȣĭ кȣ zeче фete каpe, лȣîn-
dȣ'шĭ кandeлiле saле, eшipъ întpȣ întîmпinа-
pea mipeлȣĭ. Чinчĭ dintp'ачеле фete фiind în-
цeлeпte, лȣаpъ ȣnt de лemn кȣ sine, iap чin-
чĭ фete фiind пeбȣne пȣ аȣ лȣat. Zъбoвind
mipeле, еле adopmipъ toate; dap кътpe mie-
zȣл nopцiĭ viind mipeле, se sкȣлаpъ depгaб
шi îшĭ îmпodoбipъ кandeлiле лоp. Челе чinчĭ
фete neбȣne neaвînd ȣnt de лemn, лi se stin-
se кandeлiле, шi чеpînd deлa фeteле челе în-
цeлeпte, ачеstea пȣ вpȣpъ съ ле dea, чi ле
tpimisepъ съ'шĭ кȣmпepe. Întp'ачеea intpînd

шіреле кȣ фетеле челе ꙟцелепte, se ꙟнкise ȣша, ші maĭ пе ȣрmъ віinđ ші фетеле челе небȣне, бъtȣръ ла ȣшъ stрігꙟnd: «Doamné, Doamne, deskide noъ!» iap mіреле ле ръс-пȣnse: «nȣ въ кȣnosк пе воі,» deчĭ прівi-гiaцĭ ші фіцĭ гata tot d'aȣna, къчĭ nȣ щiцĭ zioa ші чеasȣл кꙟnd фіюл omenesк ва вені.

Ꙟ. Кȣm a sпȣs Ісȣs къ гa фі ла жȣdeката чеа maĭ dȣпе ȣрmъ?

Р. Ісȣs sпȣse o datъ ȣченічілор съĭ ші пороdȣлȣĭ че венise ла dꙟnsȣл, кȣm ва фі ла жȣdeката чеа maĭ dȣпе ȣрmъ, zікꙟnd: «Кꙟnd ва вені фіюл omenesк ꙟntpȣ мъріреа sa, ші тоцĭ sфін-ціĭ ꙟнџері кȣ dꙟnsȣл, atȣnчĭ ва шеdea пе sкаȣ-nȣл мърірeĭ saлe; ші фіінd adȣnate ꙟnaintea лȣĭ toate пороadeлe пъmꙟntȣлȣĭ, ва deoseбi пе чеĭ dрепцĭ din чеĭ ръĭ, dȣпе кȣm пъstорȣл deosiбеще оiле din капре, dрепціĭ вор фĭ d'a dpeanta, iap чеĭ ръĭ d'a stꙟnгa sa;» Челор d'a dpeanta ле ва zіче: «Веніцĭ благоsловi-ціĭ пъріntелȣĭ meȣ de moщеніцĭ ꙟmпъръціа черȣлȣĭ, каре este гътітъ воъ dела ꙟnчепȣtȣл лȣmiĭ; къчĭ флъmꙟnd am фost, ші m'aцĭ хръ-nit, setos am фost, ші m'aцĭ adъпat, гол ші m'aцĭ ꙟмбръкat, болнав ші m'aцĭ черчеtat, прins ші maцĭ къȣtat, stpein ші maцĭ прiimit.» А-tȣnчĭ dрепціĭ вор ꙟntреба: «Doamne! кꙟnd te am възȣt ші цеam фъкȣt цie toate ачестea?» Іар фіюл omenesк ле ва ръsпȣnde: «орĭ че a'цĭ фъкȣt ȣnȣia dintр'ачещĭ фрацĭ maĭ mічĭ, mie a'цĭ фъкȣt.» Ꙟntopкꙟndȣse dȣп'ачееа фіюл omenesк кътре чеĭ d'a stꙟnгa ле ва zіче: «Dȣ-

чеџівъ дела mine блestemaџілор ꙟn фокꙋл чеа вечnік, каре este гътit Dіаволꙋлꙋї шi ꙟnџерілор лꙋї; къ фiind кꙋ воï, nimik nꙋ'mi аџї фъкꙋt.» Atꙋnчї шi пъкътошiї ꙟл вор ꙟntреба: «Doamne! кꙟnd te am възꙋt шi nꙋ'џї am фъкꙋt nimik?» Фiюл omenesk ле ва ръspꙋnde: «орї че nꙋ аџї фъкꙋt ꙋnꙋia dintр'ачещї мічї, mie nꙋ аџї фъкꙋt,» шi вор мерџе ачещia ꙟn мꙋnка чеа вечnікъ, їар dрепџiї ꙟn віаџа de вечї.

Ꙟ. Кꙋm а intрat Isꙋs ꙟn Іерꙋsалim кълаpе пе asinꙋ?

Р. Апропiindꙋse Isꙋs de Іерꙋsалim, trimise пе doї din ꙋченічiї съї, ка съ меаргъ ꙟn satꙋл че есte dinaintea лор, шi гъsind о asinъ легатъ кꙋ mꙟnzꙋл еї, съ о adꙋкъ ла Isꙋs. Фъкꙟnd еї ачеаsta, ꙟшї пꙋserъ хаїнеле лор пе asinъ, шi Isꙋs se пꙋse deasꙋпра. Ꙋniї оаменї din попоd ꙟшї аштерnеа хаїнеле лор пе жоs, ка съ treaкъ Isꙋs песte dꙟnsеле, iар алџiї dꙋчеа ꙟn mꙟnъ stꙟлпърї de фiнiк, шi тоџї карiї мерџеа ꙟnainte шi пе ꙋрmъ stрiга: «Osana фiюл лꙋї Dавid! віне este кꙋвꙟntat чел че віне ꙟntrꙋ nꙋмеле Domnꙋлꙋї!» Ꙋniї din фарisеї възꙟnd ачеаsta, плinї de пisмъ, ziserъ лꙋї Isꙋs, ка съ опреаскъ пе ꙋченічiї съї съ nꙋ stрiџе; dар Isꙋs ле ръspꙋnse: «de вор тъчеа ачещia, вор stрiга пietрiле.» Intrꙟnd Isꙋs ꙟn Іерꙋsалim, тоатъ четаtea se мiшкъ ꙟntребꙟnd; «чіпе este ачеsta? iар попоdꙋл ръспꙋndea: «ачеsta este Isꙋs пророкꙋл din Nazaretꙋл Галлеiї.» Мергꙟnd dꙋпе ачееа Isꙋs ла бiserікъ, шi копiї ꙟї stрiгаръ: Osana фiюл Dавid!

Ѫ. Кѹm а фъкѹt Isѹs чina чea de taĭnъ кѹ ѹчeniчiĭ sъĭ?

Р. Афлѫndѹse Isѹs афаръ din Iерѹsалim, trimise пе doĭ din ѹчeniчiĭ sъĭ ѫn чetate, пе Петрѹ ші пе Ioan ка sъ гъteaskъ mieлѹл пащiлор, врѫnd Isѹs sъ факъ пащiле кѹ ѹчeniчiĭ sъĭ. Biind Isѹs seapa акоɵ, фъкѹ чea dѹпъ ѹртъ чinъ кѹ ѹчeniчii sъĭ zікѫnd, къ а dopit фоарte mѹлt sъ mъnѫnче кѹ eĭ mieлѹл пащiлор ѫnnaintea patimiлор. Шеzѫnd кѹ тоцiĭ ла masъ, Domnѹл Isѹs ѫntокmi чina чea de taĭnъ, ел лѹъ пѫĭne, ші mѹлцѹmind ші фрѫngѫnd dete ѹчeniчiлор sъĭ zікѫnd: «Лѹацĭ mѫnкацi, ачеsta este trѹпѹл meѹ каре se ва da пentрѹ воĭ: ачеasta sъ фачецĭ ѫntрѹ pomenipea mea.» Аsemenea dѹпъ чinъ лѹѫnd пахарѹл, ші mѹлцѹmi ші dete ѹчeniчiлор sъĭ zікѫnd: «Беці dintрѹ ачеsta тоцĭ, ачеst пахар este леџеа поъ ѫntрѹ sѫngеле meѹ, каре se ва въpsa пentрѹ воĭ spre ieрtаpea пъкатeлор; ачеasta sъ фачецĭ opĭ de кѫte opĭ вецĭ беа ѫntрѹ pomenipea mea.» Тоatе ачеstea s'аѹ ѫmпліnit ѫn поаntea ѫn каре s'а вѫndѹt Isѹs.

Ѫ. Кѹm а вѫndѹt Iѹda Iskapioteanѹл пе Isѹs?

Р. Domnѹл Isѹs авеа doĭ-sпpe-zeче ѹчeniчĭ, ѫntре каре ѹпѹл Iѹda Iskapioteanѹл ера вѫnzътор. Ачеsta пѹрта пѹпгъ; ші intpѫnd ѫn trѫnsѹл dѹхѹл iѹбireĭ de арџint, ворбi кѹ архереiĭ пороdѹлѹĭ ші кѹ фаpiseiĭ ка sъ'ĭ dea treĭ-zeчĭ de арџinцĭ, ші ел sъ ле dea пе Isѹs. Тоatе ачеstea ле щia Isѹs maĭ ѫnainte, ші ле фъкѹ кѹпоsкѹte ѹчeniчiлор sъĭ ла чina чea de taĭnъ

кѫnd spълъ піӵіоареле ȣченічілор съі. Dȣпъ ӵіnъ Isȣs se dȣse ѫntр'ѡ гръdinъ ка съ se роаџе, ші пentрȣ dȣререіле торџіі ӵе ера съ пътimeaskъ, asȣdѫnd sȣdорі de sѫnџе, se рȣгъ пърinteлȣі сън: « Пърinte! de este кȣ пȣtinџъ, съ треакъ пъхарȣл аӵеsta dела mine; dар пȣ dȣпъ воеа mеа, ӵі dȣпъ а ta. « Аколо вeni Ісda кȣ mаі mȣлџі soлdаџі, ка съ пріnzъ пе Isȣs; dѫndȣле semn, къ пе каре ѫл ва сърȣta ел, пе аӵела съ'л прinzъ къ este Isȣs. Прinzѫnd ostaшіі пе Isȣs, Петрȣ, кȣ сабіа sa врȣ съ'л апере, dар Isȣs пȣ'л ѫnгъdȣі. Ѫnграбъ dȣпъ аӵеasta ѫі пърȣ ръȣ лȣі Ісda къ а вѫndȣt пе Isȣs, ші mергѫnd ла фаріsеі ле dete баніі ѫndърът zікѫnd: « Грешітam de am вѫndȣt sѫnџе nевіnоват! » Dȣпъ аӵеasta se dȣse de se spѫnzȣръ.

Ѫ. Кȣm s'а лепъdat Петрȣ de Isȣs?

Р. Isȣs щiind toate ӵеле ӵе о съ і sа ѫntѫmпле, ѫnграбъ dъпъ ӵіnъ а фоst zis кътре ȣченічіі съі, къ ѫn noantea аӵееа тоџі о съ'л пърseaskъ. Петрȣ ѫі рьsпȣnse: къ ел este гata съ ші moаръ, ші съ пȣ se лепеde de dѫnsȣл; dар Isȣs ѫі zise, къ ѫn noaптеа аӵееа ѫnainte de а кѫnta кокошȣл de doъ орі, de треі орі se ва лепъdа de dѫnsȣл. Dȣпъ ӵе вѫndȣ Ісda пе Isȣs ші'л прinsеръ ostaшіі, тоџі ȣченічіі фȣџіръ, пȣmаі Петрȣ se dȣse dȣпъ Isȣs пѫnъ ла касъ Архіреȣлȣі. Аколо фъкѫnd слȣџіле фок ѫn кȣрте, вeni ші Петрȣ съ se ѫnкълzeaskъ. О слȣжnікъ ѫі zise къ еа ѫл кȣnoаще, къ ші ел este ȣnȣл din ȣченічіі лȣі Isȣs; Пе-

tpȣ ꙟĭ ръspȣnse къ пȣ кȣноаще пе Isȣs. Biind dȣпъ ачеea алtъ sлȣжнікъ iap ꙟĭ zise, къ este ȣченік ал лȣĭ Isȣs, ші Петpȣ iap tъгъdȣi къ пȣ. Ꙟn sфꙟpшit ꙟĭ maĭ zise ші алtъ sлȣгъ, къ ла възȣt ꙟn гpъdinъ кȣ Isȣs. Петpȣ ші atȣnчĭ ꙟнкъ se лепъdъ къ нȣ кȣноаще пе Isȣs. Кꙟntꙟnd ꙟnsъ кокошȣл a doa oapъ, ꙟшĭ adȣse Петpȣ a minte de кȣвintле лȣĭ Isȣs, ші emind афаpъ плꙟnse кȣ amap.

Ꙟ. Кȣm aȣ жȣdeкat Евpeiĭ пе Isȣs?

Р. Евpeiĭ фъкꙟndȣse stъпꙟnĭ пе пеpsoana лȣĭ Isȣs Хpistos, ꙟл dȣsepъ maĭ ꙟntꙟiȣ ла Ana sокpȣл Каiaфiĭ че epa apхiepeȣ ꙟntp'ачеa вpeme, ка съ'л жȣdiче spe moapte; акоlо ꙟntpeвꙟndȣ'л mȣлt ші Isȣs ръspȣnzꙟnd фъpъ sфiалъ, о sлȣгъ de але apхiepeȣлȣĭ ꙟĭ tpase о палmъ, пеntpȣ че съ ръspȣnzъ ꙟnaintea apхiepeȣлȣĭ кȣ atꙟta ꙟndpъzneалъ.

Ꙟ. Deла Ana ȣnde dȣsepъ Евpeiĭ пе Isȣs?

Р. Deла Ana dȣsepъ пе Isȣs ла Каiaфа; акоlо adȣsepъ mȣлte mъptȣpiĭ minчinoase ꙟmпpotiва лȣĭ Isȣs, dap niчĭ ȣnеле нȣ se потpiвea ꙟntpe sine. Ꙟn sфꙟpшit, singȣp Каiaфа ꙟл ꙟntpeвъ ка se sпȣе adeвъpat de este фiȣл лȣĭ Dȣmnezeȣ, Isȣs ръspȣnzꙟnd къ a ша este, apхiepeȣл ꙟшĭ pȣпse хаĭnеле, zikꙟnd къ хȣлеще пе Dȣmnezeȣ.

Ꙟ. Deла Каiaфа ȣnde dȣsepъ Евpeiĭ пе Isȣs?

Р. Deла Каiaфа dȣsepъ пе Isȣs ла Пiлat, че epa кꙟpmȣitop акоlо din пaptea pomaniлop, фiind къ Евpei n'авea пȣtepe de a osꙟndi пе nimenĭ

sпре moapte. Пілаt, ла ѫntѫia ѫнфъцішаре ѫn-
naintea sa, негъsind пе Іsȣs віновat, ѫл tрі-
mise ла Ірод краіȣл Іȣdeii, каре аȣzind de Іsȣs
dорѣа mȣлt sъ'л вазъ. Іsȣs неврѫnd nічі de
кȣm sъ ръsпȣnzъ лȣі Ірод, орі кѫt'л ар фі ѫn-
tреваt, Ірод tрimise пе Іsȣs ѫndърът ла Пілаt.
Черчеtѫnd Пілаt ші a doa oаръ пе Іsȣs, ші
sпȣind нородȣлȣі къ нȣ este віновat, Евреіі
tоці stрігаръ ка sъ'л ръstikneaskъ. Фііnd къ
ера обічеій къ ла Пащі sъ se ‘слобоазъ ȣn ві-
новat de moapte, Пілаt врȣ sъ sлобоазъ пе
Іsȣs, dар нородȣл ѫnвірщȣnat, sрігъ ка sъ
sлобоазъ не алtȣл, іар не Іsȣs sъ'л ръstirnea-
skъ. Sокоtind Пілаt къ вѫtѫnd пе Іsȣs ші
пȣindȣ'і кȣнȣnъ de sпіні ѫn кап, ва mȣлцȣmi
пе Евреі, a ші порȣнчіt de s'аȣ фъкȣt ачеаsta
ші ѫntр'ачеа stаре жалнікъ skoase пе Іsȣs ѫn-
naintea нородȣлȣі, креzѫnd къ і se ва фаче
milъ de dѫnsȣл; dар еі ші atȣнчі stрігаръ ка
sъ omoape пе Іsȣs. Ѫn sфѫршіt ѫнкъ o datъ
mai черкъ Пілаt, ка sъ mѫntȣiaskъ віаца лȣі
Іsȣs; dар евреіі stрігаръ къ de нȣ ва ръstirni
пе Іsȣs, нȣ este пріetin Kesарȣлȣі Pomii. Пі-
лаt temѫndȣse, ‘ші sпълъ mѫініле zікѫnd; къ
ел нȣ e віновat nimik къчі moape Іsȣs, ші dȣ-
пъ ачѣеа ѫл dete евреілор ка sъ'л ръstikneaskъ.

Ѫ. De кѫnd ѫнчеп natimiле лȣі Іsȣs?

Р. Патimiле лȣі Іsȣs ѫнчеп din гръdiна ȣnde in-
tрase ел dȣпъ чінъ ка sъ se poaџe, ші ȣрmea-
zъ ȣna dȣпъ алta пѫнъ кѫnd se osѫndi ка sъ
se ръstirneaskъ пе крȣче. Ел sінгȣр a фost
silit ка sъ'ші dȣкъ крȣчеа; dар обоsit фііnd

dę батжокꙋрї ші de вътъї, ші непꙋтѫndꙋ-о dꙋче, еврей сіліръ пе ꙋn Simon Кіріneꙋ ка съ о dꙋкъ. Ажꙋnгѫnd ла Голгота че se ziче ші локꙋл къпъцѫneї, ръstігnіръ пе Isꙋs пе крꙋче, ші ѱіn пре ꙋnъ кꙋ dѫnsꙋл ші doї тѫлхарї, ꙋnꙋл d'a dреапта ші алтꙋл d'a stѫnга.

Ѫ. Че фъкꙋръ Евреіі кѫnd ера Isꙋs пе крꙋче?

Р. Кѫnd ера Isꙋs пе крꙋче, еврей tot nꙋ ѫнчетаръ а'л батжокорі; пѫnъ ші ꙋn тѫлхар dintр'ачеї ръstigniцї ѫnкъ ѫшї бътеа жок de dѫnsꙋл; іар чела алалt тѫлхар ѫл черtъ, ші креzѫnd къ Isꙋs este фіꙋл лꙋї Dꙋmnezeꙋ, zise: «Помепеще-мъ Doamne, кѫnd ве ꙟвеnі ѫntрꙋ ѫmпъръцїа ta.» Іар Isꙋs ѫї ръsпꙋnse: «astъzї кꙋ mine веї фі ѫn раіꙋ.» Dꙋпъ ачеаsta фъкѫndꙋse ѫntꙋnерек mаре stpігъ Isꙋs: «Dꙋmnezeꙋл meꙋ Dꙋmnezeꙋл meꙋ! къчї m'aї пъръsit?» ші zікѫnd къ ѫї este sete, ѫї dederъ съ беа оцеt amestекаt кꙋ фіеръ.

Ѫ. Чіne ера лѫnгъ крꙋчеа лꙋї Isꙋs?

Р. Лѫnгъ крꙋчеа лꙋї Isꙋs ера Маріа фечіоара maїка sa, ші Іоаn пе каре ші Isꙋs ѫл іꙋбеа фоарте mꙋлt. Ѫn граб dꙋпъ ачеаsta stрігъ Isꙋs кꙋ глаs mаре: «Пъріnte! ѫn mѫinile tале daꙋ Dꙋхꙋл meꙋ!» ші плекѫndꙋ'ші капꙋл ѫшї dete dꙋхꙋл. Atꙋnчї se фъкꙋръ mꙋлte minꙋnї, ші тоцї zічеа: «adевърат ачеst om фіꙋл лꙋї Dꙋmnezeꙋ este.» Ѫn sфѫршit ꙋnꙋл din ostaшї кꙋ вꙋліца а ѫmпꙋns коаsta лꙋї Isꙋs, ші ѫndatъ а eшіt sѫnџе ші апъ.

Ѫ. Че s'a фъкꙋt кꙋ трꙋпꙋл лꙋї Isꙋs, dꙋпъ че ѫшї dete dꙋхꙋл?

Р. Dȣпъ че ꙟшĭ dete Isȣs dȣхȣл, кътре seаръ вe-ni Iosiф din Apiмatia, ші черȣ dела Пілат трȣпȣл лȣĭ Isȣs съ'л ꙟнгроапе. Кȣ Iosiф se ꙟнсоці ші Nікоdim, ші коборꙟnd трȣпȣл лȣї Isȣs de пе крȣче, ꙟл пȣserъ ꙟntр'ȣn мормꙟnt ноȣ съпat ꙟn піатръ.

Ꙟ. Кȣm а ꙟнвіat Isȣs din морці?

Р. Dȣпъ ꙟнгропареа лȣĭ Isȣs нȣмаĭ de кꙟt архіереіĭ, фаріseiĭ ші бътрꙟніĭ нороdȣлȣĭ, se dȣserъ ла Пілат, рȣгꙟndȣ'л ка съ порȣнчеаскъ съ печетлȣіаскъ мормꙟнтȣл ȣnde ера ꙟнгропат Isȣs, ка нȣ кȣм-ва віind ȣченічіĭ лȣĭ ші фȣрꙟndȣ'л, съ zікъ къ аȣ ꙟнвіat din морцĭ. Печетлȣindȣse мормꙟнтȣл, s'а пȣs ші стрежарĭ каріĭ съ пъzeаскъ; dар кȣ toate ачестеа Isȣs Xpistos фііȣл лȣĭ Dȣмnezeȣ а трeia zi ꙟнвіе din гроапъ ка ȣn пȣтернік а toate.

Ꙟ. Кȣĭ s'а аръtat Isȣs dȣпъ ꙟнвіереа sa din морці?

Р. Ел se аратъ маĭ ꙟнтꙟіȣ Маріеĭ Магdaлініĭ, кꙟnd ачеаста мерse ла мормꙟnt ка съ плꙟнгъ пе Isȣs; dȣпъ ачееа se аратъ ші ла алte мȣерĭ, ші tot ꙟнтр'ачеа zi se аратъ ші ла доĭ ȣченічĭ каріĭ мерцеа ла ȣn sat нȣміt Емаȣs. Ꙟмпръштііndȣse dȣп'ачееа вестеа ꙟn toate пърціле къ а ꙟнвіат Isȣs, маĭ de кътре seаръ se стрꙟnserъ тоцĭ ȣченічіĭ ла ȣn лок, ші шеdeа кȣ ȣшіле ꙟнкȣеte пентрȣ фріка de евреĭ. Аколо фъръ de весте вені Isȣs, ші інтрꙟnd ꙟn лъȣнтрȣ стътȣ ꙟn міжлокȣл ȣченічілор ші ле zise: «паче воъ.» Ȣченічіĭ se сперіаръ de о кам datъ, сокотind къ есте пълȣкъ; dар Isȣs ле аратъ мꙟніле ші коаста sa. Атȣнчĭ se бȣкȣраръ ȣ-

чenічiї фoapte къ аȣ възȣt пе Domnȣл. Апо-
stoлȣл Toma ꙟnsъ n'a фost atȣnчї de фацъ, ші spȣindȣ'ї чеілалцї ȣченічії къ а ꙟnviat, ел ле ръспȣnse къ nȣ креde. Dȣпъ opt zіле іар se аратъ Isȣs ȣченічілор sъї фіind ші Toma кȣ dꙟnшії. Пȣind Toma deџetеле sале ꙟn ранеле кȣелор ші ꙟn коastъ, крезȣ фъръ ꙟndoialъ; іар Isȣs zise: «Фeрічiцї sꙟnt чеї че n'аȣ възȣt ші аȣ крезȣt.»

Ꙟ. Кꙟnd аȣ лȣat Isȣs ȣченічї, кꙟцї ші каре аȣ фost?

Р. Dȣпъ че se ботезъ Isȣs dела Ioan, ꙟn апа Iорdanȣлȣї, лȣъ doї-spre-zече ȣченічї ші Апоstoлї. Ачещіа nȣ ера оаменї nобілї ші ꙟnвъцацї, чі neskapї ватемї ші прощї. Nȣмеле ȣченічілор ші ал Апоstoлілор sꙟnt ачеstea: Simon Петрȣ, Andреї фрateле лȣї, Іаков ал лȣї Zеведеіȣ, Ioan фрateле лȣї Філіп, Вартолomeiȣ, Toma, Mateiȣ, Іаков ал лȣї Алфеȣ, Simon Zілоtȣл, Iȣda Tadeȣ, Iȣda Iskapioteanȣл каре вꙟndȣ пе Isȣs, ші ꙟntр'ал къръia лок se алese Matia.

Ꙟ. Че а zis Isȣs ачеstор ȣченічї ла ꙟnчепȣt, ші dȣпъ че а ꙟnviat din морцї?

Р. Ачеstор ȣченічї ші Апоstoлї atȣnчї ла ꙟnчепȣt ле zise Isȣs: «Чine въ аскȣлtъ пе воï, пе mine аskȣлtъ, ші чine въ ȣраще пе воï пе mine ȣраще.» Іар dȣпъ че ꙟnvie Isȣs din морцї, zise кътре dꙟnшії: «паче воъ: прекȣm m'a tрimis пе mine tatъл, ші еȣ въ tрimiц пре воï: лȣацї Dȣх sфꙟnt, кърора вецї іерtа пъкаtеле, іертasевор лор, ші кърора вецї цinea

ціпeasевор. Мергінd ін toatъ лzmea інвъцаці toate пеамзріле вotezіndзле пе еле, ін пзmeле Tatълзі, ші ал Фізлзі, ші ал sфіntзлзі Dзх: къ iatъ eў кз воі sіnt пінъ ла sфіршітзл веакзлзі.»

Ꙟ. Кінd ші кзm s'a інnълцat Isзs ла черзрі?

Р. Dзпъ че а інвіat Isзs din морці, а маі петрекзt кз зченічіі съі пе пъmіnt патрз-зечі de zіле, ворбіndзле deспре імпъръціа лзі Dзmпezeў, ші zікіndзле ка съ пз se депъртеze de Ierзsaлim, пінъ пз вор лза dзх sфіnt. Ꙋченічіі връзръ съ щіе daкъ іntр'ачеа време ва іntoкmі імпъръціа лзі Ispaіл; Isзs ле ръsпзnse: къ пз, ні se кзвіне лор съ щіе времеа ші чеasзл каре ші'л опрі Tatъл пеntрз пъріpea sa. Dзпъ ачееа sкоціnd Isзs пе зченічіі съі афаръ ла Bitania, ін мзntеле масліnілор, іі благослові пе dінmіі, ші зп пзор лзміnos віind, іл рідікъ din окіі лор, ші ел інnълціndзse ла чер шade d'a dpeanta лзі Dзmпezeз. Ꙋitіndзse зченічіі кътре чер, въззръ doі oameni імбръкаці ін хаіпе албе каре ле zіseръ: «Бърбаці Галілеепі, че веdeці ші къzтаці кътре черў? Ачеst Isзs каре s'a іnълцat dела воі ла черў, іар ва веnі прекзm 'л аці въззt іnълціndзse.»

Ꙟ. Кзm s'a погоріt Dзхзл sфіnt престе Апостолі?

Р. Трекіnd пoъ zіле dела іnълцареа лзі Isзs Xs ла черў, ін zілеле праsпікзлзі рзsaлііlор, se погорі Dзхзл sфіnt asзпра зченічілор ші Апостолілор. Фііnd тоці зченічіі adзпаці ла зn лок, фъръ de весте se фъкз зn sгомот ма-

AMICUL FAMILLIEI.

Bucurescĭ pe annu	2	galbenĭ,
Tótă România	2	,,
Ungaria şi Transilvania	12	fiorinĭ,
Francia, Italia, Germania . . .	28	francĭ.

Abonamentele se facu la Redacţiune. Ori ce abonament se va cere prin scrissó tru Bucurescĭ sau pentru provincie va fi immediat espediat.

DD. Amatori ce nu cunnoscu correspondenţiĭ Amiculuĭ Familieĭ sunt rugaţi a preţul abonamentuluĭ în valóre, prin postă.

SE PRIIMESCU ANNUNÇIURI.

Pentru a evita multe cunfusiuni în fiă-quare numĕr se vor typări numele nuoilor naţi ce se vor primi la Redacţie.